

AZ
ÉRMELLÉKI REF. EGŰHÁZMEGŰE
1912 évi Február hó 26 és Ápril hó
24-ik napján
SZÉKELŰHIDON TARTOTT
KÖZGŰÜLÉSEINEK
JEGYZŐKÖNYVE.

KOHN SÁMUEL, SZÉKELYHID.
1912

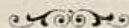
AZ
ÉRMELLÉKI REFORM. EGYHÁZMEGYE
1912 ÉVI FEBRUÁR HÓ 26-IK NAPJÁN
Székelyhidon tartott
RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉSÉNEK
JEGYZŐKÖNYVE.

Az
érmelléki református egyházmegye

1912 évi. Február hó 26-ik napján

Székelyhidon tartott rendkívüli közgyűlésének
jegyzőkönyve.

Jelen voltak:

Szathmári Sándor egyházi tanácsbíró, mint espereshelyettes és *Konrád László* világi tanácsbíró, mint egyházmegyei gondnok-helyettes elnöklete alatt.

a) Tanácsbírák:

Egyházi részről:

Bányai László
Fazekas Imre
Végh József
Takács Zsigmond

Világi részről:

Fráter Zoltán
Dobozy Kálmán
Magyary Miklós
Dr. Babós János

b) Tisztviselők:

Egyházi főjegyző: Fazekas Imre
Világi főjegyző: Kovács András
Egyházi aljegyző: Balogh Ferencz
Világi aljegyző: Végh István
Egyházmegyei pénztárnok: Dr. Veress István
Egyházmegyei számvevő: Bányai László
Egyházmegyei ügyész: Dr. Várady Miklós.

c) Az egyházak képviselőiben :

- Albis : Kalas István lelkész
- Álmosd : Székelyhidy Béla hely. lelkész
- Apát-Keresztur : Csuka Ferenc lelk.
- Asszonyvására : Dibáci József hely. lelk.
- 5 Bagamér : Bányai László l.
- Bályok : Kalmár István l.
- Berettyó-Széplak : Donáth László s. l.
- Bihar-Diószeg : Dr. Veress István l.
- Bihar-Félegyháza :
- 10 Csokaly :
- Ér-Ábrány : Ifj. Debreczeni László s. l.
- Ér-Adony : Laczák Dezső l.
- Ér-Bogyoszló : Jakab József l., Kovács Ferencz tanító pr.
- Ér-Keserű : Fazekas Imre l., Szilágyi Ferencz gondn.
- 15 Ér-Köbölkut : Varga Béla l.
- Ér-Mihályfalva : Szathmári Sándor l.
- Ér-Olaszi : Dajka István l.
- Ér-Semjén : Végh József l.
- Ér-Tarcsa : Molnár József l.
- 20 Gálos-Petri : Takács Zsigmond l.
- H.-K.-Szt.-Imre :
- H.-K.-Szt.-Miklós : Silye Gábor l., Varga Sándor g.
- Kis-Kereki :
- Kokad : Bodor Pál l.
- 25 Kóly : Szentkirályi Károly l.
- Magyar-Kétz :
- Margitta : Balogh Ferencz l.
- Micske : Rác Lajos l.
- Monos-Petri :
- 30 Nagy-Léta :
- Ottomány : Szabó Mihály l.
- Piskolt : Ablonczy Béla s. l.
- Poklostelek : Kiss Sándor l.
- Szalacs : Nagy Imre l.
- 35 Székelyhid : Szabó Zoltán l.
- Szentjobb : Holló József l.
- Tóti :
- Uj-Léta : Jenei István g.

Vajda : Magyary Gábor l.
 (40) Vedres-Ábrány : K. Szabó József l.

d) Választott tanítói képviselők :

Molnár Antal (Bagamér) Szathmáry Károly (Bályok.)
 Kiss Lajos (Bihar-Díószeg)

1. sz. Szathmári Sándor legidősebb egyházi tanácsbíró, mint esperes-helyettes, egyházi elnök, Istenhez emelt buzgó imádságban áldást kér közgyűlésünk munkálkodására. Majd Konrád László legidősebb világi tanácsbíró, mint egyházmegyei gondnok-helyettes, világi elnök, szívélyesen üdvözölve a szép számban megjelent tagokat s jelezve a gyűlés napirendjére kitűzött nagyfotossága tárgyát :

a rendkívüli közgyűlést megnyitja.

2. sz. A gyűlés megnyitása után egyházmegyei közgyűlésünk állandó alkotó tagjai, az egyházak képviselői összeszámláltatván :

Megállapítja közgyűlés, hogy az elől megnevezett tagok az elnökséggel együtt összesen 46-an vannak jelen és hogy egyházmegyénk egyházai, Bihar-Félegyháza, Csokaly, Hegyközszentimre, Kis-Kereki, Magyar-Kécz, Monos-Petri, Nagy-Léta és Tóti kivételével, lelkeszük s részben gondnokuk vagy más megbízottuk által képviselve vannak.

Lengyel Pál kis-kerekii és Nagy Sándor új-létai lelkeszek elmaradásukat az esperesi hivatalnál előzetesen bejelentve s kellőképpen kimentve, távolmaradásuk igazoltatott.

3. sz. Olvastatott Marjay Péter esperes levele, melyben bejelenti, hogy f. évi jan. hó 9-én szülővárosa Hajduböszörmény ref. egyháza egyik lelkeszi állásra megválasztotta. Az egyházmegyéből távozik, esperesi állásáról

lemond, kéri lemondásának elfogadását. Távozása alkalmával az egyházmegyétől több ízben nyert kitüntetésekért a leghálásabb köszönetét nyilvánítja ; — lelkésztársaira, az egyházmegye tisztikarára, a tiszteletreméltó tanítói testületre, a kebelbeli egyházakra s azok minden egyes hiveire a nagykegyelmű Isten áldását kéri.

A közgyűlés esperes lemondását tudomásul veszi, azt elfogadja. Távozását míg egyrésztől mélyen sajnálja, másrésztől jól eső öröme szolgál, hogy esperesének vágya teljesedett: szülővárosa Hajduböszörmény lelkészévé történt megválasztásával. Az egyházmegyénk érdekében 30 évi — ebből 25 évi rendes lelkészi s 5 évi esperesi — szolgálati ideje alatt kifejtett buzgó munkásságáért a közgyűlés elismerését és köszönetét jegyzőkönyvileg is kifejezi s amidőn az egyházmegyéből elbocsájtja új lelkészi állásához a jószágos Istentől a legnagyobb áldást kéri.

4. sz. Marjay Péter esperes lemondása folytán az esperesi hivatal megüresedvén :

Közgyűlés az E. T. I. t.-cz. 146. §-ának rendelkezéséhez képest az esperesi hivatal ideiglenes vezetésével Nagyt. Szathmári Sándor érmihályfalvai lelkészt, mint hivatalára nézve legidősebb egyházi tanácsbirót bizza meg s felhívja, hogy Marjay Péter lemondott esperestől az egyházmegye pecsétjét, levéltárát valamint az egyházmegye ügykezelését közelebbről érintő egyéb iratokat haladéktalanul vegye át és az ujonnan választandó esperes beállításáig az egyházmegye ügyeinek vezetését mint helyettes esperes vegye át és lássa el.

5. sz. Marjay Péter esperes lemondása folytán az esperesi hivatal megüresedvén :

Közgyűlés az esperesi hivatal betöltésére

a választást elrendeli, a szavazatok beadásának határidejéül f. évi Márc. hó 14. napját kitüzi, felkérvén Nagyt. Szathmári Sándor helyettes esperes urat, miszerint közgyűlésünk ezen határozatáról egyházmegyénk összes egyházait értesíteni s a szavazó leveleknek a jelzett napra, az érmihályfalvai ref. lelkészi hivatalhoz leendő beküldésére felhívni és utasítani sziveskedjék.

A szavazat levelek felbontására bizottsági tagokul — Konrád László h. egyh. m. gondnok elnöklése alatt, Szathmári Sándor h. esperes, Dobozy Kálmán világi tanácsbíró, Bányai László egyházi tanácsbíró és Molnár József értarcsai lelkész urakat közgyűlés megválasztja s egyben felhatalmazza bizottságot, hogy azon esetben, ha az első szavazásnál általános többséget senki sem nyerne, a törvény rendelkezéséhez képest új választást rendeljen el és a szavazat levelek beadásának határidejét oly módon állapítsa meg, hogy azok lehetőleg Márc. hó folyamán felbontassanak s így az esperesi hivatal betölthető legyen.

Végül felkéri közgyűlés az ez idő szerinti egyházmegyei elnökséget, hogy a szavazat levelek felbontása, illetve az esperes választás végérvényes befejezése után, a tavaszi egyházmegyei közgyűlést lehető rövid idő alatt összehívni sziveskedjék, hogy egyházmegyénk ügyeinek vezetése mielőbb rendes mederbe tereltessek.

6. sz. Tekintettel azon körülményre, hogy az 1883. évben egyházmegyénkben életbe léptetett 10 évenkénti tisztujítás következtében, a jelenleg működő egyházmegyei tisztikar megbízatásának ideje ez évben lejár s ehez képest a f. évi tavaszi közgyűlés az egész tisztikar megújítására el fogja rendelni hivatalból az új választást:

Közgyűlés határozatilag kimondja, hogy az esperesi hivatal jelenlegi betöltését nem tekinti

időszakinak, s a tavaszi közgyűlés által elrendelendő tisztujítás keretéből, az esperesi hivaltalt kikapcsolja és a mostani szavazás alkalmával megválasztott esperes megbízatásának határidejét 1923. január 1 napjáig tejedőleg állapítja meg.

7. sz. A jegyzőkönyv hitelesítésével :

Közgyűlés a szavazat levelek felbontására kiküldött bizottságot bizza meg.

Az 1—2 számokat jegyzette : Balogh Ferencz egyh. jegyző.

A 3 számot jegyzette : Kovács András világi főjegyző.

A 4—7 számokat jegyzette : Fazekas Imre egyh. főjegyző.

Hitelesítettett Érmihályfalván, 1912. március 15.

Konrád László,
h. egyházm. gondnok.

Szathmári Sándor,
h. esperes.

Dobozy Kálmán,
egyházm. vil. tanácsbíró.

TÁRGYMUTATÓ.

1. sz. A gyűlés megnyitása.
2. sz. A jelenlevők összeszámlálása.
3. sz. Marjay Péter esperes hivataláról lemondása.
4. sz. Ideiglenes esperes megbízatása.
5. sz. Esperesre a választás elrendelése.
6. sz. Megválasztandó esperes megbízatási idejének megállapítása.
7. Jegyzőkönyv hitelesítésére bizottság választás.

Kiadta : **Fazekas Imre**
egyén. m. főjegyző.

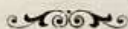
AZ
ÉRMELLÉKI REFORM. EGŰHÁZMEGŰE
1912 ÉVI ÁPRILIS HÓ 24-IK NAPJÁN
Székelyhidon tartott
RENDES KÖZGŰÜLÉSÉNEK
JEGYZŐKÖNYVE.

Az
érmelléki református egyházmegye

1912 évi Április hó 24-ik napján

Székelyhidon tartott rendes közgyűlésének
jegyzőkönyve.

J e l e n v o l t a k :

Szathmári Sándor egyházmegyei tanácsbíró, helyettes esperes, majd később *Végh József* megválasztott esperes és *Konrád László* világi tanácsbíró, egyházmegyei gondnok-helyettes elnöklete alatt.

a) Tanácsbírák :

Egyházi részről :

Szathmári Sándor
mint hely. esperes is
Bányai László
Fazekas Imre
Végh József
mint megválasztott esperes is.
Takács Zsigmond

Világi részről :

Konrád László
mint gondnok-helyettes is.
Fráter Zoltán
Dobozy Kálmán
Magyary Miklós
Dr. Babós János

b) Tisztviselők :

Egyházi főjegyző : Fazekas Imre
Világi főjegyző : Kovács András
Egyházi aljegyző : Balogh Ferencz
Világi aljegyző : Végh István
Egyházmegyei pénztárnok : Dr. Veress István
Egyházmegyei számvevő : Bányai László
Egyházmegyei ügyész : Dr. Várady Miklós.

c) Az egyházak képviselőiben :

- Albis : Kalas István lelkész, Bereczky József gondnok.
 Álmosd : Székelyhidy Béla hely. l., Fráter Zoltán főg.
 Apát-Keresztur : Csuka Ferenc lelk.
 Asszonyvására : Dibáci József s. l., Csóka Lajos t. presb.
 5 Bagamér : Bányai László l., Bertalan Dániel g.
 Bályok : Kalmár István l.
 Berettyó-Széplak : Donáth László s. l.
 Bihar-Diószeg : Dr. Veress István l.
 Bihar-Félegyháza : Végh Lajos l.
 10 Bihar-Vajda :
 Csokaly : Simon Elek l., Farkas Gábor főg., Vasadi József g.
 Ér-Ábrány : Debreczeni László l.
 Ér-Adony : Lacák Dezső l. Szücs József., Váry Ferenc pr.
 Ér-Bogyoszló : Jakab József l., Somlyai József g.
 15 Ér-Keserű : Fazekas Imre l., Szilágyi Ferencz g.
 Ér-Köbölkut : Varga Béla l., Szilágyi László g.
 Ér-Mihályfalva : Szathmári Sándor l., Konrád László főg.
 Ér-Olaszi : Dajka István l., Ötvös Lajos g.
 Ér-Semjén : Végh József l., Béres Sándor g.
 20 Ér-Tarcsa : Molnár József l., Szoboszlai Sándor főg.,
 Máté Sándor g.
 Gálos-Petri : Takács Zsigmond l.
 H.-K.-Szt.-Imre : Lovász Béla l., Ferenczi Lajos g.
 H.-K.-Szt.-Miklós : Silye Gábor l., Váradi Sándor g.
 Kis-Kereki : Lengyel Pál l.
 25 Kokad : Bodor Pál l.
 Kóly : Szentkirályi Károly l., Szücs József g.
 Magyar-Kécz : Balogh Imre l., Fábián János tan. presb.
 Margitta : Balogh Ferencz l.
 Micske : Rátz Lajos l.
 30 Monos-Petri :
 Nagy-Léta : Jakucs Sándor s. l. Fekete Imre g.
 Ottomány : Szabó Mihály l.
 Piskolt : Ablonczy Béla s. l.
 Poklostelek : Kiss Sándor l., Karajos Imre g.
 35 Szalacs : Nagy Imre l.
 Székelyhid : Orbán Sándor g.

Szentjobb : Csokonay József I., Lakatos Mihály g.

Tóti: Józsa Gábor I.

Uj-Léta :

40 Vedres Ábrány: K. Szabó József I., Mészáros Bénéjaming.

d) Választott tanítói képviselők :

Molnár Antal (Bagamér) Szathmáry Károly (Bályok.)
Kiss Lajos (Bihar-Diószeg)

1. sz. Szathmári Sándor helyettes esperes, egyházi elnök, Istenhez emelt buzgó imádságban áldást kér közgyűlésünk munkálkodására. Majd szívélyesen üdvözölvén a szép számban megjelent tagokat s jelezvén a gyűlés fontosabb tárgyait :

a közgyűlést megnyitja.

2. sz. A gyűlés megnyitása után egyházmegyei közgyűlésünk állandó alkotó tagjai, az egyházak képviselői, a lelkészek és gondnokok összeszámláltatván :

Megállapítja a közgyűlés, hogy az elől megnevezett tagok az elnökséggel együtt összesen 70-en vannak jelen és hogy Bihar-Vajda, Monos-Petri, Uj-Léta kivételével egyházmegyénk mindenik egyháza, lelkésze vagy gondnoka által képviselve van.

Magyary Gábor bihar-vajdai és Szabó Zoltán székelyhidi lelkészek részint hivatalos elfoglaltság, részint betegség miatt akadályoztatásukat és elmaradásukat az esperesi hivatalnál előzetesen bejelentvén : távolmaradásuk igazoltatott.

3. sz. Szathmári Sándor helyettes esperes ur betérjeszti időszaki jelentését az esperesi hivatal ideiglenes vezetésének átvétele, 1912 Február 26 óta végzett fontosabb hivatalos kénykedéseiről. A jelentés következőleg hangzik :

Esperesi időszaki jelentés.

Nagytiszteletű és Tekintetes Egyházmegyei Közgyűlés !

1912. febr. 26-án átvévén az esperesi hivatal ideiglenes vezetését, mint helyettes esperes az azon idő óta végzett fontosabb hivatalos ténykedéseimről a következőkben van szerencsém h. esperesi időszaki jelentésemet megtenni :

1. 1912. febr. 27. A nagylétai ref. egyház 6 drb. adásvételi szerződését az egyházmegye 33/1911 sz. végzése értelmében elnök társammal együtt megerősítettem.

2. A szentjobbi meghívás útján való lelkészválasztást márc. 3-án foganatosítottam, Magyary Miklós tanácsbíró és Magyar Gábor lelkész urakat bizván meg a választás vezetésével ; a lelkész választás szabályosan folyt le s Csokonay József s. lelkész választatott meg egyhangulag. A megválasztott részére a törvényes határidő leteltével az esperesi konsensust kiadtam. A választásról felvett jegyzőkönyvet a gyűlés tárgysorozatában mutatom be.

3. Az ujlétai lelkészi állásra jogosult s választásra bocsátott pályázók névsorát márc. 3-án közhirrre tettem a gyülekezet előtt, a lelkészválasztást ápr. 8-ra tűztem ki, a választás vezetésével Bányai László és Fráter Zoltán tanácsbíró urakat biztam meg. A választás szabályosan folyt le s Bogdány János szerepi helyettes lelkész 11 szavazattöbbséggel megválasztatott Karácson András szalacsi s. lelkésszel szemben. A választás ellen Váry Ferencz és társai ujlétai lakosok fellebbezést nyújtottak be az esperesi hivatalhoz s egyszersmind a vizsgálati költségek fedezésére 100 koronát küldöttek be.

4. Az esperesi hivatal betöltésére a szavazást elrendeltem, márc. 15-ig minden egyház beadván szabályszerű szavazatát : márc. 15-én a szavazatokat felbontotta a Bizottság. A szavazatok felbontásáról felvett jegyzőkönyvet a tárgysorozatban van szerencsém előterjeszteni.

5. Több lelkész urnak szolgálati bizonyítványt állítottam ki a nagylétai lelkészi állásra pályázhatás céljából.

6. Püspök ur rendeletére az egyházmegyei pénztári számadások alapján jelentést tettem, hogy egyházmegyénk a paróchiális könyvtár céljaira 1907-ik évtől kezdve 1911 dec. 31-ig évi 390 koronájával 1950 koronát fizetett be s így hátránya nincsen.

7. Az egyházkerületi bíróságnak a székelyhidi gondnok és presbiter választás ügyben hozott 785/1911 sz. ítéletét az összes ügyiratokkal együtt pótlás végett kiküldöttem a székelyhidi ref. lelkészi hivatalhoz.

8. Az országos lelkészi nyugintézeti végrehajtó Bizottság 5555/1911 sz. leiratát nt. Végh József tanácsbíró urnak kiadtam, hogy az ügyrendet tanulmányozva határozati javaslatot tegyen az e. m. i. közgyűléshez.

9. A házisegély pénztár és az egyh. megyei gyámpénztár részéről kiállított több törlési engedélyt megerősítettem.

10. Az albisi ref. egyház tagjai által Püspök urhoz beadott négy rendbeli panasz tárgyában a lelkészt jelentéstételre szőlítottam fel.

11. Bányai László tanácsbíró és Bodor Pál kokadi lelkész urakat megbiztam a nagylétai egyházban a lelkészi választást megelőző intézkedések foganatosításával.

12. Bodor Pál kokadi lelkész urat megbiztam a nagylétai egyházban a lelkészi felügyelettel azon időre, mig a lelkészi állás betöltetik.

13. Dr. Veress István lelkész urnak 1911 évi közalapi helyesbitett számadását a konventhez felterjesztettem.

14. A hegyközszentimrei ref. egyház részére az egyházkerületi pénztárból kiutalványozott 2000 korona népiszkolai tőkesegélyt az egyháznak elküldöttem.

15. Pesthy Csató Klára ujlétai segédtanítónő hivataláról lemondván ; az ujlétai egyházat felhivtam az iskola vezetéséről való gondoskodásra.

16. Egyházmegyénkben az 1912 év első negyedében alkalmazva volt segéd és helyettes lelkészekről szóló kimutatást a püspöki hivatalhoz beterjesztettem.

17. Az országos ref. lelkészi nyugdíjintézeti járulék kimutatást az 1912. évről 2 példányban felterjesztettem a konvent elnökségéhez.

18. A konvent elnökségének 1729/1912 sz. rendeletére felszólítottam Marjay Péter nagylétai lelkészt, hogy 856 k. 22 fill. nyugintézeti tartozását egyházmegyénkből eltávozása előtt mulhatlanul fizesse ki. Hivatalos levélben megígérte, ígéretét azonban nem valósította meg.

19. Nagy Elek Kálmán biharvajdai tanítót egyházmegyénk kebeléből elbocsátottam.

20. A nagylétai lelkészi állásra beérkezett 32 drb. pályázati kérvényt a törvény értelmében Konrád László, Végh József s az egyház kiküldöttei jelenlétében megvizsgáltattam, a pályázatra jogosítottak névjegyzékét a nagylétai gyülekezet előtt kihirdettettem.

21. A febr. 26-án tartott rendkívüli egyházmegyei közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítéséről gondoskodtam.

22. Balog Benjámín és társai ujlétai lakosoknak a püspöki hivatalhoz beadott s onnan az esperesi hivatalhoz áttett kérvényét Bányai László tanácsbíró urnak mint az ujlétai lelkész választás vezetésével megbízott elnöknek figyelembe vétel céljából megküldöttem.

23. A konvent elnökségének rendeletére a tótii egyházzal 279 korona adócsökkentési államsegély többletet visszafizettettem s az összeget a Magyar Földhitelintézet-hez elküldöttem.

24. A nagyváradai ref. tanítónőképző Igazgatósága felhívására jegyzőkönyvi kivonaton igazoltam az intézet fentartására évenként megajánlott segély természetét és nagyságát.

25. A lelkész özvegyek és árvák részére az 1912. év első negyedére kiutalt 1175 korona segélyt az illetőknek, (8 özv. és 7 árva) elküldöttem.

26. A jun. 4-én Debrecenben tartandó lelkészszen-
telésre Lovász Béla h.-k szt.-imrei és Kalmár István
bályoki lelkészek megjelenését bejelentettem; Csokonay
József szentjobbi lelkészét feltételesen.

27. A vedresábrányi ref. egyháznak, volt gondnoka Mészáros Bálint ellen számadásból kifolyó követelését kölcsönös kiegyezés folytán elintéztem.

28. ápr. 5. Bak István okleveles tanítónak a bihardiószei presbitérium 1912 márc. 24-én tartott gyűlésének 3 sz. határozata alapján az E. T. III/29. §-a értelmében engedélyt adtam s felhatalmaztam őt arra, hogy Bihar-diószei az első oszt. fiu tanítói állást elfoglalhassa s az azzal együtt járó mindennemű kötelességét díjlevelében foglalt javadalmának élvezete mellett jogérvényesen végezhesse és teljesíthesse. Eskütételre legközelebbi egyházmegyei gyűlésünkön minden további felszólítás nélkül megjelenni tartozik.

29. Több egyháznak tanítója megerősítése, tanítói fizetéskiegészítés s korpótlék kiutalványozásra vonatkozó miniszteri leiratot tudomásul vétel végett elküldöttem.

30. A micskei, tóti, bályoki és magyarkécsi egyházaknak az 1912. évi közalapi járulékok kivetése elleni fellebbezését, illetőleg a szórványok után kivetett évi járulékok törlése iránti kérvényét a Főtiszt. és Mélt. konventi Elnökséghez pártolólág felterjesztettem s kértem a konvent Elnökségét, hogy törölje egyszer s mindenkorra a szórványokra minden jogalap nélkül kivetett közalapi járulékokat, vagy ha nem törli, megfelelő adócsökkentési segítyt utaljon ki az anyaegyházak részére a szórványok közalapi járuléka fedezésére.

31. Jelentést tettem a püspöki hivatalhoz hogy a *monos-petrii* egyház részére a múlt évben 1911 ápr. 26 konventi jegyzőkönyvi végzés szerint utalványozott 600 korona egyszer s mindenkorra közalapi segély céljára vagyis az egyház adóssága törlesztésére használtatott fel. Ugyancsak jelentést tettem arról, hogy a *magyarkécsi* ref. egyháznak szintén a múlt évben utalványozott 3000 korona tökesegély lelkészlak építésre fog felhasználtatni; jelenleg a kécsi szövetkezetnél van betéve kamatozás végett. A tőkekamat segítyt a konvent még 1910 ápr. 7-én tartott gyűlésében megadta kécznek templomépítésre úgy de a cél megnevezésében itt tévedés forog fenn,

mivel a kéczi egyház elavult lelkészlakának felépítésére ajánltatott egyházmegyénk 59/1909 sz. végzésével tőkesegélyre s e kérvényre utalványoztatott a 150 kor. kamat segély, illetve az ennek huszszorosát kitevő 3000 kor. tőkesegély. E tévedésre rámutattam a püspöki hivatalhoz tett jelentésemben, arra azonban utánajárásom dacára sem tudtam biztos adatot szerezni, hogy a tőkesegély tényleg mikor lett folyósítva. E helyen becses figyelmébe ajánlom az egyh. megyei közgyűlésnek, hogy jövőben mindenféle közalapi s népiskolai tőkesegély kiutalványozásánál követeljen részletes felvilágosítást az esperesi előterjesztvényben, hogy az egyházak mi célra, mily összeget nyertek segélyül mikor folyósított s minő törlesztési hányad fizetésére kötelezte magát az egyház s a kanonika vizitáció a helyszínen szerezzen meggyőződést az összegek céljaik szerinti felhasználásáról s mivel mindenekről oly pontos s hű jelentést kíván a felsőbb hatóság és pedig megszabott határidőn belül, hogy ha az esperesi jelentés elmarad; a másik évben kérvényező egyházak kérvényét figyelembe sem veszik, vagy a már megszavazott segélyek is visszatartatnak; hatalmazza fel az egyházmegye az esperes urat, hogy a kötelességeiket nem teljesítő lelkészekkel szemben szigorúan járhasson el, vagyis a helyszínére megbízottakat küldhessen az egyházi Előljáráóság terhére az adatok beszerzésére nézve.

32. Püspök ur egyenes felszólítására jelentést tettem a nagylétai lelkész választás elrendelésének gátló akadályairól. Az előkészületeket nem tette meg annak idejében Marjay Péter, a pályázatot meghirdette s a leltározás megtételéről, a jogosult választók összeírásáról nem gondoskodott, sőt az általam kiküldött Bizottság sem végezhetette idejében munkáját. Ft. Püspök ur teljesen jóváhagyta minden intézkedésemet.

33. Egyházmegyei gyűlésünket ápr. 1-én a mai napra összehívtam; az ügyekett referálás végett kiosztottam, a tárgysorozatot minden lelkésznek s a gyűlés alkotó tagjainak megküldöttem.

Nagytiszteletű és Tek. egyházmegyei közgyűlés!

Ezekben soroltam elő azon elnöki főbb intézkedé-

seket, melyeket 2 hónapig tartó helyettes esperesi minőségben végeztem. Kérem azokat általában tudomásul venni s amelyek egyházmegyei közgyűlési megerősítést igényelnek ; végzésileg megerősíteni.

Érmihályfalva 1912. ápril. 23.

Kiváló tisztelettel

Szathmári Sándor

h. esperes.

Közgyűlésünk a helyettes esperes ur időszaki jelentését, a mely mindenre kiterjedő gondoskodásról és figyelemről tesz tanubizonyosságot, tudomásul veszi s az általa tett összes intézkedéseket jóváhagyja és megerősíti ; a jelentést egész terjedelmében jegyzőkönyvébe iktatja. Elismerő köszönetét nyilvánítja a helyettes esperes urnak, a ki rövid időre terjedő hely. esperessége alatt buzgó működése és fáradhatatlan tevékenysége által sok függő kérdést sikeresen megoldott, sok hiányt és mulasztást eredményesen kipótolt. A jelentés fontosabb, kiemelkedőbb tárgyaira nézve, minthogy azok közgyűlésünk tárgysorozatában külön jegyzőkönyvi számok alatt szerepelnek s nyernek elintéztést, ezuttal külön határozatokat hozni nem látja szükségesnek.

4. sz. Egyházi főjegyző felolvassa az esperes választás végett beadott szavazat levelek felbontása s a szavazatok össze számlálására f. évi Február 26-án tartott rendkívüli közgyűlésünk 5. sz. végzésével kiküldött bizottságnak f. évi Mártius hó 15-ik napján Érmihályfalván felvett jegyzőkönyvét, mely szerint az összes egyházak rendes időben, szabályszerűen kiállítva beadták szavazataikat s a 39 egyház részéről beadott 43 szavazat, kivételnélkül mind Nagyt. Végh József érsemjéni lelkész egyházmegyei tanácsbíró urra adatott — és így Végh József érsemjéni lelkész, az esperesi hivatalra egyhangulag megválasztatott.

Közgyűlés a legőszintébb örömmel vesz tudomást a szinte példátlan mértékben megnyilatkozott bizalomról, a választását eredményét a legnagyobb megnyugvással fogadja s Végh József urat az érmelléki református egyházmegye egyhangulag megválasztott esperesének nyilvánítja és ezen hivatalában őt megerősíti.

Végh József esperes a hivatalos esküt letévén, a közgyűlés lelkesült éljenzése között foglalja el az elnöki széket s meleg szavakban köszönnén meg az egyházmegye előlegezett bizalmát, magas szárnyalásu, kiváló szónoki erővel előadott, közvetlen hatásánál fogva a közgyűlés figyelmét mindvégig lebilincselő beszédben jelzi azon irányt, melyet esperesi hivatalában, egyházmegyénk s egyes egyházaink szellemi és anyagi felvirágoztatása érdekében követni óhajt s követni fog.

A nagytetszéssel fogadott székfoglaló beszédnek, jegyzőkönyvbe vételét közgyűlés elrendeli.

Az esperes választás eredménye az E. T. I. t.-c. 162 §-ának rendelkezéséhez képest az egyházkerületi közgyűléshez tudomásul vétel végett jegyzőkönyvi kivonatban felterjesztendő.

Végh József esperes székfoglaló beszébe.

Nagytiszteletű és tek. egyházmegyei Közgyűlés !

Ha félő aggodalom, biztató remény, a köszönet s hála váltakozó érzelmei vesznek rajtam erőt ezen ünnepestélyes pillanatban, hiszem természetes dolognak találja mindenki azt.

Félő aggodalom, hogy vajjon a közbizalom megnyilvánulásából reám rótt nagy s fontos feladatok telje-

sítésére van-e bennem elegendő erő? s a kevesen hűnek találhatván, az elismerés jutalmául nyújtott nagyobb, nehezebb munkakört képes leszek-e közmegelegedésre betölteni!? A mindennapi kapkodó élet gyengeségei, felületességei nem vesznek-e rajtam hatalmat?

Lesz-e bennem elegendő erkölcsi erő s hithűség azért, aki megfeszítetett, elviselni türelemmel a méltatlanság ostorcsapásait; felvenni talán a meghurcoltatás szégyenletes keresztjét s a csalódott szív sajgó sebével végig járni azzal a kiábrándulásnak sötét Kárvária hegyét!?

Félve hagyja el ajkamat e gyötrő kérdés: anyaszentegyházunk előmunkásai között nem kell-e majd pirulnom tapasztalatlanságom miatt? Az egyházépítés közös nagy munkájában, az általam vezetendő lelkeszi s tanítói munkás kis csapat tevékenységét tudom-e majd úgy s akként irányítani, hogy a becsülettel elvégzett kötelesség boldogító öntudata legyen reám s reájuk nézve is a kiérdemelt közös jutalom?!

Egyháztársadalmi életünk sivár mezején lesz-e képességem felkutatni, kiválasztani az alkalmas talajt, melyben a hitélet elhintendő magvai, okszerű művelés után megtermik s beérlelik az óhajtott gyümölcsöket?! Személyes és hivatalos érintkezéseimben meglelem-e egyesekkel szemben a kellő alaphangot, mely lelkeikben az enyémhez hasonló érzelmeket a megbecsülés, szeretet, bizalom kölcsönös érzelmeit váltja ki?!

A törvény rideg paragrafusai között — miket emberi elme alkotott — feltalálom-e minden esetben annak a lelkét, aki maga az élet és igazság?! Nem ingadozom-e nádszálként tekintélyek, nagyságok syréni hangjai előtt?!

Mind olyan nehéz és gyötrő kérdések ezek, uraim, melyre tökéletes választ, tudom, csak a jövő tapasztalata adja meg, de amelyre adandó feleletmet joggal várja, joggal követel a nt. és tek. egyházmegyei közgyűlés!

Ha erőm és tehetségem fogyatékossága miatt a reám való nagy és fontos kötelességek s kérdések helyes megoldása miatt aggódom és hiszem, hogy az én erő-

lenségemben megdicsőíteni az Ur a maga erejét ; szól hozzám az édesanya gyöngéd szeretetével, biztatóan : Erősödjél meg fiam, az Ur Jézus Krisztusban való szeretet által. (2. Tim. 2. r. 1. v.) s ha ez a lélek, ez a szeretet foglalandja el szívemet, nem lesz nehéz feladat erőssé tennem „a tanítványokat és gyülekezetet“. (Csel. XVIII. r. 21. v.)

Ha kötelességem szigorú teljesítése némelyekben, mit nem hiszek, de mégis fölkeltené ellenem az elégedetlenség s az ezáltal táplált támadó, sértő érzelmek soha nem alvó démonát szívemben a Krisztus szeretetével, kezembe evangéliomával, visszafoljtva, eltitkolva a méltatlanság-okozta a fájdalmakat, a reám szórt köveket kenyérrel igyekszem viszonzni.

Egyháztársadalmi életünk különféle nyilvánulásaiban, alakzataiban, intézményeiben részt kérek, részt követelek magamnak. Magvető leszek, de megfogom az eke szarvát is, hogy a bő termést a fáradhatatlan munkával biztossá tegyem ! Szántók, vetek, sziklás utféleken Gózen, termékeny talaján ; a tisztátlan magot megszórom a nagygazdának gabonás házában úgy, mint a szegény ember udvari szérűjén ! Az ige magvát hintem, az örökkévaló Igét hirdetem nemcsak templomban, de utcák sarkain, nyilvános helyeken, egyesületekben, a vigalom helyén úgy mint a temetési gyász fájó akkordjaiban ! Ajtóm, szívem nyitva rendelkezésre áll mindenkinek, ki bizalommal fordul felém ! Meglátom a méltatlanul huló könnyeket, meghallom az igazolt sérelem panaszló szavát ; a jerikói ut szenvedőjével szemben nem leszek sem pap, sem lévita.

Zászlóvivő előmunkás akarok lenni, kinek a felelőiséget vállalni kell nemcsak magáért, de munkatársaiért is ! Hivatali tevékenységemet nem a paragrafusokhoz, hivatalos formákhoz tapadó bürokratizmus, de a közvetlenség bizalmas melege fogja irányítani !

Vágyam, célom, kedves kötelességem leendő egyházmegyei gyűlésünk méltóságát törvényeink s előírt szabályrendeleteink pontos megtartása által emelni, hig-

gadt, nyugodt kifogástalan gyors intézkedéseit az ügyek kellő előkészítgetése által biztosítani; kizárván s meg nem engedvén soha a gyűléseket közvetlen megelőzőleg, sőt sokszor épen annak folyama alatt előkapkodott ügyek s kérvények szokásos soronkívüli tárgyalásait!

Pontos kívánok lenni mindenkben, ezt azonban csak úgy érhetem el, ha szolgatársaim hasonló eljárása minden munkámban segít.

A templom rendszerint szomszédja az iskolának, mint jó szomszédok közös cél, a hit teljes élet s vallás erkölcsi nevelés szolgálatában állanak. A nagy nemes munka közössége révén, munkásaik is nagyon közel szomszédok, testvérek rokonok! Ezt a jó viszonyt, a lelkészek s tanítók közötti békés, testvéri jó viszonyt istápolni, erősíteni igen kedves kötelességemnek ismerem. A hivatalát betöltő tanító munkája értékét mérlegelni tudom s kimerem jelteni, hogy a társadalmi élet nap-számosai között, míg egyfelől a legnemesebb s legnehezebb munkát végelik, dotációjuk tovább nem tűrhető alacsony fokon áll! S ezért tanító-testvéreimnek, az állami tanítókkal egyenlő elbánásban való részesedését a legnagyobb buzgalommal munkálom.

Lelkésztársaimnak, ha viseltes palástjaik helyet ujat nem ígérhetek is, de fizetés s korpótlék ügyünknek s a 48. XX. t.-c. végrehajtásának zaklató sürgetése által egy-darabka uj foltot talán kilátásba helyezhetek a régire!

Tekintélyek bálványa előtt vakon meg nem hódolok, különben is egyházi életünkben ilyet csak egyet ismerek! Ezért, Ennek elveiért, Evangyéliomáért nekem az életem sem drága. Érette, vele mindenkor mindent, nélküle soha semmit!!

Egyházalkotmányunk törvényeink által biztosított sáncain az ellenséges reactió lövegei által okozott réseket ha kell, öntestemmel is befedem. Autonómiánk tépett zászlóját tovább foszladozni nem hagyom!

A törvényeket tisztetem, s ezek megtartását személyválogatás nélkül mindenkitől megkövetelem!

... Hangos szavak, szép szándékok ... nem ! ... ideálok mindezek — mintha hallanám — mondják sokan ! De az ígélet s a beváltás között nagy a közbevetés ! S én ezen ellenvetések igazságát s jogosultságát most elismerem, de a jövőben ernyedetlen munkával óhajtom megcáfolni.

Tudom azonban, hogy magam erejére támaszkodva nem érhetek el s nem is remélhetnék semmi sikert, de nem is érdemelném meg, ha nem sietnék meghálálni s megköszönni Isten irántam való kibeszélhetetlen kegyelmét s ember és szolgatársaim soha elége meg nem hálálható jóindulatát !

Neked mondok azért először hálát, sorsom szabados Ura, Istene, hogy engem, gyarló szolgádat, érdemem felül, a világ minden látható kincscinél értékesebbel, egyházmegyénk hiveinek, lelkész s tanító testvéreimnek osztatlan bizalmával megajándékoztál ! Légy áldva örökké általam s legyek én megáldva általad !

Köszönetet mondok az egyes gyülekezetek s azok hitéletét irányító s megválasztásomat munkáló presbyteriumoknak, lelkész-tanító testvéreimnek, kiknek előlegezett bizalmát s nem ígéretekkel s nem is a köszönet választékos szavaival, de munkás életem tetteiben nyilvánuló eredményeivel szándéksom méltóan leróni s megköszönni !

Hálás szívvel mondok köszönetet, egyházi életünk sorsát mindig szíveiken viselő világi munkatársaimnak is, kiknek több mint 2 évtized óta s ez mindig büszkeségemet képezi, bírom szeretetöknök melegét, jóindulatát !

Hálát s köszönetet mondok egyházmegyénk tapasztaltabb széniorai, tanácsbírói s tisztviselőinek, kik ismereteik tárházát sohasem zárták el előlem, de legjobb akarattal s bölcsességgel vezettek, irányítottak eddig is. Tisztelő alázattal kérem őket s az egész közgyűlést, tapasztalatlanságomnak legyenek a jövőben is gyámolai s elnézői ! Én a jó tanácsot mindenkor s bárkitől szívesen kérem s hálásan fogadom.

Nagytiszteletű és tekintetes Közgyűlés !

Csekély, fogyatékos tudomással, de a legnagyobb

akarattal a legjobb szándékkal s nemes ambícióval veszem át egyházmegyém vezetését s foglalom el az esperesi széket.

Hitem biztat, hogy ha az Isten kegyelme s az önök jóindulata, támogatása nem hagy el, kötelességemnek orcapirulás nélkül teendek eleget!

Ismételten kérem a nt. és tek. közgyűlést s ennek tagjait, fogadjanak olyan egyező jóindulattal, mint a milyennel eszközölték megválasztásomat! Én pedig előlegezett bizalmukat megtartani, kiérdemelni becsületbeli szent kötelességemnek ismerem!

Kijelentem és kívánom, hogy aszerint, mint ígéreteimet megtartom, vagy elhanyagolom: áldjon vagy verjen engem a sors Istene!!!

Ajánlom magam a nagytt. és tek. közgyűlést alkotó tagjainak s egyházmegyénk összes hiveinek jóindulatu szeretetébe.

5. sz. Végh József urnak esperesé történt megválasztása folytán az egyházkerületi egyházi képviselői állás megüresedvén:

Közgyűlés egyházkerületi képviselőnek 2 évi megbizatással Szathmári Sándor érmihályfalvai lelkészt választja meg.

6. sz. Az időszaki tanács megbizatásának ideje lejárván:

Közgyűlés az időszaki tanács rendes tagjaiul: Dr. Babós János és Magyary Miklós világi — Bányai László egyházi tanácsbírókat; póttagokul: Szathmári Sándor és Takács Zsigmond egyházi — Fráter Zoltán világi tanácsbírókat — egy évi megbizatással megválasztja.

7. sz. Végh József köri számvevő esperessé lett megválasztása folytán az érmihályfalvai köri számvevőség megüresedvén:

Közgyűlés az érmihályfalvai körbe számvevőül Takács Zsigmond g. petrii lelkész s tanácsbirót megválasztja.

8. sz. Szentkirályi Károly kólyi lelkész bejelenti a bihar-diószegi körben 8 év óta viselt köri számvevői állásáról való lemondását.

Közgyűlésünk Szentkirályi Károly lelkésznek aki épen a jelen gyűlés folyamán vállalta el újabbi 6 évre az egyházmegyei tanügyi bizottság elnökségét, ezen lemondását elfogadja és őt a köri számvevői állástól lelkiismeretes, szakavatott és példás buzgóságu működésének elismerése mellett felmenti; helyébe a bihardiószei kör számvevőjéül Bodor Pál kokadi lelkészt választja meg.

9. sz. Végh József urnak esperessé lett megválasztatása folytán a nyugdijbizottságba egy tag választása lett szükségessé.

Közgyűlés a nyugdijbizottság tagjául Bányai László bagaméri lelkész, egyházmegyei tanácsbirót választja meg.

10. sz. Végh József urnak esperessé történt megválasztatása következtében az országos nyugdíjintézeti pénzkezelői állás megüresedvén, annak betöltése iránti intézkedés vált szükségessé.

Közgyűlés felkéri Nagyt. Végh József esperes urat, hogy a f. évben általa már megkezdett pénzkezelői teendőket az év végéig vezetni s a f. évről vezetett számadást lezárni sziveskedjék, — az 1913 év jan. 1-én kezdődő megbizatással pedig az országos nyugdíjintézet pénzkezelőjéül Nagyt. Szathmári Sándor érmihályfalvai lelkész urat választja meg.

11. sz. Lovász Béla hksztimrei lelkész, a b. diószegi

kör lelkész-dékánja, megrongált egészségére való hivatkozással bejelenti, a dékánságról való lemondását s kéri annak elfogadását.

Közgyűlés a lemondást elfogadja, — s tekintettel azon körülményre, hogy a jelenlegi diószegi kör lelkészei közül, részint előrehaladott életkoruk, részint az egyházmegyénél elfoglalt másnemű megbizatásaik miatt egy sincs aki a dékáni sok időt igénylő és terhes megbizatást teljesíthetné; a pár évvel ezelőtt két részre (diószegi és nagylétai körre) osztott régi diószegi kört — a bagaméri egyháznak az érmihályfalvai körhöz vissza csatolásával ismét összekapcsolja s ennek dékánjául Bodor Pál kokadi lelkészt megválasztja.

A régi beosztás szerint így vissza állított diószegi körhöz fognak tartozni a következő egyházak: B.-diószeg, B.-félegyháza, Vajda, Hegyközszentimre, Kóly, Csokaly, Nagyléta, Ujléta, Ámosd és kokadi egyházak.

12. sz. A szentjobbi meghívás utjáni lelkész választás vezetésére kiküldött bizottság beterjeszti jelentését, mely szerint a f. évi Március hó 3-ik napján megejtett lelkész választás a legnagyobb rendben s a legpéldásabb magatartás mellett folyt le s a hivek egyhangulag Csokonay József hajduböszörményi ref. s. lelkészt választották illetve hívták meg lelkészül.

Közgyűlés örömmel vesz tudomást a szentjobbi egyháztagsainak a lelkész választás alkalmával tanusított egyetértéséről és példás magatartásáról, mely a jövőre nézve lelkész és hivek közt a béke zálogának tekinthető — s Csokonay József megválasztott lelkészt szeretettel igtatja egyházmegyénk lelkészeinek sorába. Egyben azonban kötelezi úgy választó egyházat, mint megválasztott lelkészt, a bekebelezési díjnak egyházmegyénk pénztárába leendő pontos befizetésére.

13. sz. Az álmosdi ref. egyháztanács jelenti, miszerint Gál Margit okleveles tanítónőt tanítónőül megválasztotta, kéri a választás megerősítését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi, Gaál Margit megválasztott tanítónőt állásában megerősíti s egyházmegyénk tanítói karába ig-tatja, utasítván úgy választó egyházat, mint megválasztott tanítónőt a beiktatás díjnak az egyházmegyei pénztárba leendő pontos befizetésére.

Egyszersmind kötelezi közgyűlés Gaál Margit tanítónőt arra is, hogy a vallástanból és énektanításból egyházkerületünk vizsgáló bizottsága előtt a pótvizsgát tegye le (E. T. VI. t.-cz. 21 §.) s a nyert képesítő bizonyítványt esperesi hivatalnak mutassa be.

14. sz. A B.-félegyházai ref. egyháztanács jelenti, miszerint tanítónőül Vári Margit okleveles tanítónőt választotta meg s kéri a választás megerősítését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi, Vári Margit tanítónőt állásában megerősíti, s egyházmegyénk tanítói karába ig-tatja, utasítván úgy választó egyházat, mint megválasztott tanítónőt a bekebelezési díjnak egyházmegyénk pénztárába leendő pontos befizetésére.

15. sz. Az érköbölkuti ref. egyháztanács jelenti, miszerint tanítónőül Varga Irén okleveles tanítónőt választotta meg s kéri a választás megerősítését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi, Varga Irén megválasztott tanítónőt állásában megerősíti s egyházmegyénk tanítói karába iktatja, egyszersmind utasítja úgy választó egyházat mint megválasztott tanítónőt, a bekebelezési díjnak, egyházmegyénk pénztárába leendő pontos befizetésére.

16. sz. A b. diószegi ref. egyháztanács jelenti, miszerint a I. oszt. fiu iskola tanítóját Bak István okleveles tanítót választotta meg s kéri a választás megerősítését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi, Bak István megválasztott tanítót állásában megerősíti, s egyházmegyénk tanítói karába iktatja, utasítván ugy választó egyházat, mint megválasztott tanítót a szokásos bekebelezési díjnak egyházmegyénk pénztárába leendő pontos befizetésére.

17. sz. A szentjobbi ref. egyháztanács jelenti, miszerint tanítóul Erdős Imre okleveles tanítót választotta meg s kéri a választás megerősítését.

Közgyűlés a választást tudomásul veszi, Erdős Imre megválasztott tanítót állásában megerősíti s egyházmegyénk tanító karába iktatja utasítván ugy választó egyházat mint megválasztott tanítót a beiktatási díjnak egyházmegyénk pénztárába leendő pontos befizetésére.

18. sz. Egyházkerületünk 433/1898. sz. rendelkezéséhez képest a hivatalos eskü letételére jelentkeztek: Gaál Margit álmosdi, Vári Margit b. félegyházai, Varga Irén érköbölkuti tanítónők és Bak István b. diószegi tanító.

Nevezettek a közgyűlés színe előtt a hivatalos esküt letévén, részökre az eskü tételre vonatkozó bizonyítvány esperes és főjegyző által kiadatni rendeltetik.

19. sz. A vajdai ref. egyháztanács jelenti, miszerint megüresedett tanítói állására ismételt pályázat hirdetés mellett sem jelentkezett pályázó s így a tanítói állást betölteni nem tudván az iskola szellemi vezetésével ideiglenesen jul. 1-ig Kovács Gábor s. lelkészt bizta meg s kéri ezen intézkedésének tudomásul vételét.

Közgyűlés a vajdai egyháztanács fenti intézkedését tudomásul veszi és helyben hagyja.

20. sz. Egyházmegyei számvevőszék elnöke Dr. Babós János beterjeszti jelentését a következőkben:

Nagytiszteletű és tekintetes Egyházmegyei közgyűlés.

Mindenek előtt azt a sajnálatos tényt vagyok kénytelen a nagytiszteletű és tekintetes egyházmegyei közgyűlés tudomására hozni, hogy Kiss Sándor köri számvevő ur akadályoztatása következtében valamennyi egyházközség számadását nem tudta a számvevőszék közvetlenül megvizsgálni, hanem az ő köréhez tartozó községek számadásáról csakis a Kiss Sándor ur felvilágosító levele alapján tehetem meg a köteles jelentést.

Röviden összefoglalva vizsgálatunk eredményét, most is azt az örömdetes tényt vagyok bátor a nagytiszteletű és tekintetes Egyházmegyei közgyűlés tudomására hozni, hogy a számadások helyesek és az egyes egyház községek pénzkezelése mindig jobban és jobban megfelel az e tekintetben emelhető kívánalmaknak.

Számadását valamennyi egyház község beadta, azonban költség irányzatot Nagyléta egyház község nem küldött. A számvevőszék tekintettel arra, hogy ott most a lelkész állás üresedésben van, nem ajánl e miatt szigorubb intézkedést, hanem saját hatáskörében utasította a felügyelettel megbízott lelkészt, hogy a költség előirányzatot készíttesse el, terjessze a prezbitérium elé és annak jóváhagyása után tudomás vétel végett küldjék el 30 nap alatt a számvevőszék elnökéhez.

Tóti községnek, a mely költség előirányzatot szintén nem adott, ugyan ilyen rendeletet küldtünk.

Biharfélegyháza beküldötte ugyan az előirányzatot a számvevőszékhez, de mivel sem a gondnok nem írta azt alá sem az egyház tanács elfogadási záradéka nincs rávezetve, ennél fogva zároshatáridő alatt való pótlás végett ez is visszaküldetett.

A beadott számadások alakilag nagyobb részt he-

lyesek. Kivételt Hegyközszentimre egyház község képez, amely rendszeres számadás helyett egyszerűen a gondnoki naplót küldötte be megvizsgálás végett. A számvevőszék nem elégedett meg a gondnoki naplóval, hanem arra utasította az ottani lelkészt hogy az egyházmegyei gyűlés megtartása előtt küldje be a rendszeresen elkészített számadást olyan időben, hogy arról az egyházmegyei közgyűlésre a jelentés elkészíthető legyen. Sajnálatlaltal kénytelen vagyok azonban jelenteni azt, hogy a számvevőszéknek ez a jóakaratu intézkedése félremagyaráztatott és a szentimrei lelkész ur, a helyett, hogy az utasításnak eleget tett volna, a köri számvevőt vette bírálat alá. A bírálatban használt kifejezéseket nem kívánjuk a nagytiszteletű és tekintetes egyházmegye elé terjeszteni, mert nem az a célunk, hogy személyi ügyeket tárgyalassunk, hanem e helyett azt az indítványt terjesztjük elő, hogy méltóztassék a hegyközszentimrei egyházközség lelkészét és gondnokát az 1911 évi rendszeres számadásának 30 nap alatt a köri számvevőhöz leendő beadására a fegyelmi vizsgálat elrendelésének terhe alatt utasítani.

Nagyon sok egyházközség azt a hibát követi el, hogy az államsegélyről a belhivatalnokok személyi korpótlékáról, fizetés kiegészítéséről, tandíj váltságról, a belhivatalnokok használatában levő földek haszonvételeéről stb. számadást nem ad, holott ha az egyházak vagyoni jogi helyzetének hü képét akarjuk látni, ez nélkülözhetetlen. Indítványozzuk tehát, rendelje el a nagytiszteletű és tekintetes egyházmegyei közgyűlés, hogy jövőre minden egyház a jelzett jövedelmeket mint átmeneti tételeket úgy a bevételbe, mint a kiadásba vegye be.

A beterjesztett számadásokból kitűnőleg most is az asszonyvásárai viszonyok azok, a melyek orvoslást igényelnek.

Már a mult évi egyházmegyei közgyűlés elrendelte azt, hogy az egyház község által az alapítványi pénztárból kamat nélkül kölcsönvett 7332 koronából a kötelezvény értelmében lejárt 2 részletet, a mely 1466 k. 40 fillért tett, az 1911 év végéig az alapítványnak fizesse

vissza. Azonban az egyház község azt a rendeletet nem teljesítette, sőt most már a 733 k. 20 ft. tevő harmadik lejárt részlettel is adós, jóllehet számadása szerint az év végén tetemes pénz feleslege maradt. Tekintettel arra, hogy a lelkeszi állás most sincsen véglegesen betöltve, e miatt nem tartjuk szükségesnek azt, hogy az egyházmegyei rendelet mellőzése miatt a mulasztó személyek ellen fegyelmi eljárás indíttassék, hanem indítványozzuk, méltóztassék újból elrendelni, hogy a lejárt 3 részlet a lejáratától a befizetésig számítandó 6% kamataival együtt az alapítványnak fizetessék vissza a folyó évben, és ha a rendelkezés nem foganatosíttatnék, a mulasztó személyek ellen fegyelmi eljárás indíttassék.

A micskei egyház a magtári alapról, — a vedres-ábrányi egyház pedig az alapokról nem küldvén be a számadást, méltóztassék elrendelni, hogy azok az említett számadásokat megvizsgálás végett a köri számvevőhöz 15 nap alatt küldjék be.

Az egyház községek tulajdonát képező alapítványokat és alapítvány természetű alapokat a számvevőszék a jelenlegi mód szerint nem képes kellőleg ellenőrizni, mert az egyes években előállott változásokat megfelelő nyomtatványok hiányában nem tudja nyilván tartani. Hogy ez lehetővé tétessék, indítványozzuk, méltóztassék a számvevőszéki elnököt felhatalmazni arra, hogy az egyházmegyei pénztár terhére rovatolt kimutatást nyomathasson a melybe az alapítvány összege, rendeltetése, kamatoztatása, esetleges hova fordítása legalább 10 éven át bevezethető legyen. Méltóztassék az egyházaknak eme nyomtatványok kötelező használatát és annak 3 példányban való kiállítását elrendelni, a melyből egy példány az illető egyház, másik példány a köri számvevő, a harmadik példány az esperes birtokában és őrizetében lenne.

Az egyházmegyei házi pénztár állásáról ez uttal külön kimutatást nem terjeszték elő, mert abban olyan fontos adatok és javaslatok vannak, hogy egész terjedelmében szükséges azt a nagytiszteletű és tekintetes egyházmegyei közgyűlésnek megismerni. Ezért indítványozom

hogy méltóztassék annak egész terjedelmében való felolvasását elrendelni és az abban foglalt javaslatok felett intézkedni.

Tisztelettel

Dr. Babos János

számvevőszéki elnök.

A nagy gonddal és mindenre kiterjedő figyelemmel készített jelentést, mely egyházközségeink számadásának évről-évre tökélyesbüléséről tesz legelső sorban tanubizonyságot, közgyűlés jól eső érzéssel és megnyugvással veszi tudomásul s annak egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vételét elrendeli. — A jelentésben jelzett hiányok orvoslása szempontjából a következő intézkedéseket teszi:

a.) A hegyközszentimrei lelkeszt és gondnokot utasítja közgyűlés, hogy az 1911 évi gondnoki rendszeresen elkészített számadást 30 nap alatt fegyelmi vizsgálat terhe alatt köri számvevőhöz küldjék be.

b.) Kötelezőleg utasítja közgyűlés az összes egyházakat hogy a f. évtől kezdődőleg az államszegélyeket, belhivatalnokok személyi korpótlékát, fizetés kiegészítését, tandíj váltságot s a használatokban levő földek haszonélvezeti összegét, a gondnoki számadás ugy bevételi mint kiadási rovataiba mint átmeneti tételeket mulhatatlanul vegyék be.

c.) Az asszonyvásárai egyház presbyteriumát fegyelmi vizsgálat terhe alatt kötelezi közgyűlés, miszerint az egyház alapítványi pénz-zavarokból kölcsönvett 7332 korona összegnek már a múlt 1911 évben lejárt 2 évi törlesztési részletet 1466 k. 40 f.-t, valamint a már szintén lejárt 3-ik részletet 733 k. 20 fillért, a lejáratától

a befizetésig számítandó 6% kamataival együtt a f. évben az alapítványnak mulhatatlanul fizessék vissza.

A jelentésben foglalt egyéb javaslatokat, indítványokat közgyűlés magáévá teszi és határozati erőre emeli s egyszersmind Dr. Babos János számvevőszéki elnöknek egyházaink számadásainak a kellő színvonalra emelése körül kifejtett ügybuzgó tevékenységéért teljes elismerését és őszinte köszönetét jegyzőkönyvileg is kifejezi.

21. sz. Olvastatott az egyházmegyei házi pénztár vizsgálását teljesítő bizottság Bihardiószezen 1912 évi Márc. 4-én felvett jegyzőkönyve, a mint következik:

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Bihardiószezen, 1912 Márc. 4.
Dr. Veress István egyh. megyei házi pénztárnok
1911 évi számadásának megvizsgálása alkalmával.

Jelen voltak:

Szathmáry Sándor, Bányay László, Végh József biz. tagok, s számadó Dr. Veress István.

Bemutatott számadás, melynek ugy bevétel, mint kiadási tételei mind okmányolva vannak, mely házi pénztárunk mindennemű bevételeit s kiadásait csoportonként, világosan tünteti fel, melyben

11469 kor. 90 fill. bevétellel szemben

10701 kor. 31 fill. kiadás, vagyis

768 kor. 31 fill. pénztári maradvány szerepel,

mely a beterjesztett vagyon kimutatásban 22574 kor. 54 fill. tiszta vagyont tüntet elő, — kiküldött bizottság által tételenként átvizsgáltatott s napló főkönyv összehasonlítása s ezek pontos vezetésének megállapítása után számadás

helybenhagyatott s számadó felmentése az egyh. megyei közgyűlésnek javasoltatik.

Számvizsgálat során tapasztalta bizottság, hogy nyomtatvány számlánk horribilis nagysága onnan származik, hogy az előző évek rendeleseinek jó része szintén 911-ben egyenlített ki, javasolja bizottság felhívni esperest, utasítani pénztárnokot, hogy jövőben minden év terhét idejében egyenlítsék ki, következő évre hátrányt ne vigyenek át.

A napi s fuvardijak rovatánál, már már alig elviselhető kiadás nehezedik közpénztárunkra, addig is azonban míg ezek sanálására nagyobb körültekintéssel s számításokkal eszközölt javaslatunkat a nt. egyh. megyei közgyűlés elé terjesztenők, bátrak vagyunk bizonyos megtakarítások szempontjából ajánlani, miszerint jövőben az O. r. l. e. közgyűlésre 2 tag helyett csak egy küldessék; esperesnek közgyűlések s bizottsági ülések, számvizsgálatok alkalmával, — az eddigi gyakorlattól eltérőleg — napidij nem, hanem csak fuvar költség adassék. — Felkérendőnek véljük az egyh. s iskolalátogató küldöttségeket is, miszerint a napdij mellett utiköltségek felszámításától tartózkodjanak, benne levén a felemelt napdijban az uti költség is !!

Ha minden vonalon a szigorú takarékoság elve nem vezetend bennünket, nem lehetetlen hogy a közel jövőben nem csak le kell szállítani a rapidijakat, de a régi ingyenes szolgálat gyakorlatát kell vissza állítanunk !!

Az 1912 évre szerkesztett s bemutatott költségelőirányzat melyben

6590 kor. 71 fill. fedezettel szemben

5899 kor. 75 fill. szükséglet, vagyis

690 kor. 96 fill. maradvány mutatkozik,

a felületes szemlélőt könnyen tévedésbe ejt-
heti!! Az itt látszó felesleget nagyban fel-
emésztik, sőt meglevő tőkéink bizonyos részét
is igényelik, azok a kerületi nyomtatványok,
egyh. megyei könyvek, paróchiális könyv-
tári illetmények ki nem fizetett részletei miket
határozott összegben most még nem is jelez-
hetünk.

Még kedvezőtlenebbé teszi a mérleget, ha
figyelembe vesszük, miszerint a bekebelezési
járulékokból 300 kor. hátrány köz. ig. járulék
hátrányokból szintén 300 kor. vétetett fel mint
biztos fedezet.

Ezen tetemes hátrányok hatékony behaj-
tására szintén tisztelettel felhívjuk a nt. egyh.
megye figyelmét. — A bemutatott költségelő-
irányzat jóváhagyását szintén véleményezzük s
javasoljuk.

Kmf.

Végh József.

biz. jegyző.

Szathmáry Sándor

biz. elnök.

Közügyülés a jelentést tudomásul veszi, a
takarékosagra vonatkozó és nagy általános-
ságokban s mozgó javaslatokat indítványokat
magáévé eszi, egyben azonban felhívja bizott-
ságot, hogy e tekintetben „nagyobb körültekin-
téssel és számításokkal eszközölt javaslatait“
minden egyes esetre kiterjedő kötelező határozat
hozatala szempontjából lehetőleg már őszi köz-
gyülésünk elé terjessze be.

22 sz. Egyházmegyei lelkeszi gyámintézet közgyü-
lése, tudomásul vétel végett bejelenti, miszerint Végh
József gyámintézeti pénztárnok 1911 évi számadását
megvizsgálván, minden tételeiben nyugtákkal s ellen-
nyugtákkal igazolva helyesnek találta s részére a felment-
vényt a szokásos fentartások mellett megadta.

Egyházmegyei közgyűlés a Végh József gyámintézeti pénztárnok részére megadott felmentvényt tudomásul veszi, s a beterjesztett számadás főbb tételeit feltüntető kimutatást jegyzőkönyvében kinyomatni rendeli.

Az 1911 évi gyámintézeti számadás főbb összegekben

I. Bevétel.

	kor.	fill.	kor.	fill.
1. 1910 évi zárlati összeg . . .	78345	37	78345	37
2. Kötvény kamat 1911-re kivette	5617	65		
3. Késedelmi kamat „ „	86	24		
4. Betétek után előírt kamat .	234	23	5938	12
5. 1911 évi államsegély . . .	1068	76		
6. „ „ Baldácsi alap	90	48	1159	24
7. „ „ napidíj adományok.	145	88	145	88
8. „ „ kiadott kölcsön után kötvény	9100	—	9100	—
9. Tőkésítések: 992. sz. könyvön	168	80		
„ a 2878. sz. könyvön	26	02		
„ a 48. sz. könyvön	39	41	234	23
10. Betétetett a keresk. bankba .	4000	—	4000	—
Összes bevétel:	98922	84	98922	84

azaz: Kilenczvennyolczezerkilenczszázhuszonkettő k. 84 f.

II. Kiadás.

	kor.	fill.	kor.	fill.
1. Gyámdijasoknak	4218	—		
2. Új kötvényekre kiadott kölcsön	9100	—		
3. Orsz. lelk. nyugdíjintézetnek:				
„ részvényes lelkészekért	715	02		
4. „ nem részv. lelkészekért	594	—		
5. Keresk. bankba tétetett . .	4000	—		
6. Kezelési költségekre . . .	1067	98		
7. Tőkésítésekre bevett kamat .	234	23	19929	23
Leiratott	49	60	49	60
Összes kiadás:	19978	83	19978	83

azaz: Tizenkilenczezerkilenczszázhetvennyolcz kor. 83 f.

Z á r l a t:

	kor.	fill.
1911 évi összes bevétel . . .	98922	84
1911 évi összes kiadás . . .	19978	83
1911 évi decz. 31-iki zárlat . .	78944	01

azaz : Hetvennyolczezerkilencszáznegyvennégy kor. 01 f.

Vagyonkimutatás.

	kor.	fill.	kor.	fill.
1. Kötvény kölcsön tőke . . .	69479	58		
2. Régi kamathátrány . . .	493	95		
3. 1911 évről fizetetlen kamat .	397	45		
4. „ „ késedelmi kamat . . .	22	60	70393	58
5. Betét könyveken elhelyezve .	7469	60	7469	60
6. Készpénz	1080	83	1080	83
Vagyon összege :	78944	01	78944	01

azaz : Hetvennyolczezerkilencszáznegyvennégy kor. 01 f.

Összehasonlítás:

	kor.	fill.
Az 1910 évi zárlat összege volt	78345	37
Az 1911 évi zárlat összege . .	78944	01
Szaporodás :	598	64

*Költségelőirányzat 1912 évre.***I. Bevétel.**

	kor.	fill.
1. 1911 évi zárlati összeg . .	78944	01
2. 70393 k. 58 f. 7 ⁰ / ₁₀ -os kamata	4927	54
3. 7469 k. 60 f. 5 ⁰ / ₁₀ -os „	373	48
4. Államsegélyből	1070	—
5. Baldácsi alapból	90	—
6. Remélhető adományok . .	100	—
Összes bevétel :	85505	03

azaz : Nyolczvanötezerötszázöt kor. 03 f.

II. Kiadás.

A., Gyámdijasoknak és pedig :

	kor.	fill.	kor.	fill.
1. Szőke Jánosné	400	—		
2. Szikszay Józsefnének	400	—		
3. Ember Józsefné	300	—		
4. Béressy Dánielné	300	—		
5. Lipcsei Pálné	250	—		
6. Bajza Antalné	400	—		
7. Thamassy Lajosné	400	—		
8. Nagy Istvánné	400	—		
9. Szabó Józsefné	400	—		
10. Kiss Albertné	400	—		
11. Tatay Krisztina	134	—		
12. Simon Emma	134	—		
13. Molnár Mihályné	400	—		
14. Vecsey Sándorné $\frac{1}{2}$ évre	200	—	4518	—
15. Országos nyugdíj intézetnek				
" részvényesekért	715	02		
16. " nem részvényesekért	594	—	1309	02

B., Kezelési költségek :

17. Pénztárnoknak	789	44		
18. 3 ülnöknek	90	—		
19. Jegyzőnek	50	—		
20. Ügyésznek	100	—		
21. Irodai költség	20	—		
22. Nyomtatvány, bélyeg	30	—	1079	44

Összes kiadás : 6906·46 6906·46

Az 1912 évre előirányzott bevétel 85505·03

" " " " kiadás 6906·46

Előirányzott zárlat 78598·57

Összehasonlítás.

Az 1911 évi zárlat összege . . 78944·01

Az 1912 évre előirányzott zárlat 78598·57

Mutatkozó fogyás : 345·44

23. sz. Az egyházmegyei lelkészi gyámintézet 1912 Ápril 23-án tartott közgyűlése, tudomásul vétel és helybenhagyás végett, beterjeszti az alapszabályain eszközölt következő módosításokat:

III. fejezet 16 §-hoz töldás:

„Mivel a 6. §. szerint csak kebelbeli lelkészek nyerhetnek kölcsönt, tehát távozó lelkész illet nem igényelhet, sőt ha tartozása van, akár akar tag maradni, akár nem, azt eltávózása előtt kiegyenlíteni tartozik, mely követelménynek ha hivatalos felszólításra sem tenne eleget, úgy a közgyűlés minden reclamáció kizárásával a tagok sorából törli, s kifizeti neki a jelen §-ban biztosított u. n. félfizetést kamat nélkül.“

IV. fejezet 21. §. kezelő választmány.

„A kezelő választmány áll, egy elnök, egy pénztárnok, két ülnök és egy jegyzőből, így összesen 5 tagból, kik mellé adatik az intézet ügyvédje. — A választmány minden tagja, — így az ügyvéd is, az egyházmegyei tisztujítás ciklusai szerint és idejében 10 évre választatik a gyámintézeti közgyűlés által, közfelkiáltással vagy szavazat többséggel, szavazategyenlőség esetén a közgyűlés elnökének szavazata dönt. — Pénztárnok a gyámintézet kötelékében levő minden rendes, avagy nyugdíjas lelkész is lehet míg egyházmegyénk területén lakik.“

Egyházmegyei közgyűlés a beterjesztett alapszabály módosításokat tudomásul veszi, helybenhagyja és megerősíti.

24. sz. A kólyi ref. egyháztanács képviselőjében Szentkirályi Károly lelkész beterjeszti szokott évi jelentését a „Fodor Zsigmond alapítvány“ állásáról.

A jelentés szerint az alapítvány 1912 évi Január 1-én 14.373 kor. 08 fillér volt.

Közgyűlés a jelentést mely az alapítványnak a múlt év folyamán 625 kor. 54 fillér növekedését tünteti fel — örvendetesen veszi tudomásul.

25. sz. Az éradonyi ref. egyháztanács, az 1910 évi Ápr. 21-én hozott 27. számú egyházmegyei határozat értelmében beterjeszti 1911 évi számadását az iskolai kölcsön törlesztéséről, valamint az 1912 évre megállapított kivétési kulcsot s kéri azoknak helyben hagyását.

Közgyűlés úgy az 1911 évről beterjesztett számadást, mint az 1912 évre megállapított fizetési kulcsot helyben hagyja.

26. sz. A nagyvárad református tanítónőképezde és internátus igazgató-tanácsa 1912 Márczius 7-én tartott gyűlésébe hozott 11-ik számú végzése kapcsán beterjeszti egyházmegyénkhez a kettős intézett 1911 évi, szabályszerűen felülvizsgált zárszámadásait, melyeknek főbb eredmény-tételei a következők. Az internátusi házipénztárnál bevétel volt 40.461 kor. 40 fill., kiadás 30.949 k. 77 fill., maradvány 9511 kor. 63 fill. Az internátus pénztáránál az alapítványok összege 8.851 kor. 63 fill.; a pénztár vagyona 40.126 kor. 51 fill., ebből kiadatott 9.868 kor. 29 fill., maradvány 30.258 kor. 22 fill. A tanítónőképezde pénztáránál az alapítványok összege 3.091 kor. 62 fill.; bevétel volt 36.765 kor. 62 fillér, kiadás 33.097 kor. 10 fill., maradvány 3.668 kor. 52 f.

Közgyűlésünk a zárszámadásokról szóló jelentés jóváhagyó tudomásul veszi.

27/a sz. Az Egyházmegyei Lelkész-Értekezlet 1912 évi Ápril 23-iki jegyzőkönyvének 2 ik pontjában felhatalmazást kér az újonnan megválasztott Esperes Ur részére, hogy az egyházmegyei gyűlések tárgysorozatát ezután kinyomathassa, továbbá, hogy lakásába a telefont bevezethesse.

Közgyűlésünk mind a két közhasznú javaslatra nézve, melyek egyházmegyénk ügykezelését s igazgatását könnyíteni és gyorsítani vannak hivatva, készséggel megadja a kért felhatalmazást és a két esetben felmerülő költségeket az egyházmegyei házi pénztárából kiutalványozza.

27/b sz. Az Egyházmegyei Lelkész-Értekezlet jegyzőkönyvének 3-ik pontjában, arra való tekintettel, hogy egyes kijelölt Vasárnapokon a befolyt templomi perselypénzek minden egyházban egyetemes egyházunkat érdeklő közcélzatra adandók, püspöki intézkedés folytán azt javasolja, hogy a canonica visitatio alkalmával vizsgáltsák meg, hogy az egyes egyházak eleget tesznek-e a kitűzött céloknak a perselypénzek felhasználásának?

Közgyűlésünk a javaslatot elfogadja s egyházmegyei határozat gyanánt kimondja.

27/c sz. Az Egyházmegyei Lelkész-Értekezlet jegyzőkönyvének 4-ik pontjában püspöki intézkedés (7484—1911 sz.) folytán felhivati javasolja az egyházi belhivatalnokokat a közösen használt (közbirtokossági) erdők ügyviteli szabályzatának betartására, illetve ezen betartásnak hathatós, éber ellenőrzésére.

Közgyűlésünk a javaslatához hozzájárul s azt egyházmegyei határozattá emeli.

27/d sz. Az Egyházmegyei Lelkész-Értekezlet jegyzőkönyvének 5-ik pontjában bemutatja a 817—1912 számú püspöki leiratot a segéd- és helyettes lelkészek alkalmazása tárgyában, amely különösen hangsúlyozza azt, hogy helyettes lelkészekül csak oly lelkészjelöltek alkalmazandók, akik mind a két lelkészképességi vizsgát letették.

Közgyűlésünk a püspöki intézkedést, a jövőben leendő megtartás és alkalmazás elrendelése mellett, tudomásul veszi.

27/e sz. Az Egyházmegyei Lelkész-Értekezlet jegyzőkönyvének 6-ik pontjában a Kalvineum végrehajtó bizottságának felhívása folytán azon javaslatot terjeszti elő, hogy a Kalvineum magasztos céljára egyházmegyénk nagyobb és népesebb egyházaiba rendeztessenek ünnepek, a melyeknek előkészítésére s rendezésére Esperes Ur elnöklete alatt Szathmáry Sándor, Dr. Veress István,

Szentkirályi Károly, Szabó Zoltán és Balogh Ferencz lelkészekből alakított bizottság küldessék ki.

Közgyűlésünk a javaslatot helyesléssel fogadja s ahhoz egyházmegyei határozattal hozzájárul.

27/f sz. Az Egyházmegyei Lelkész-Értekezlet jegyzőkönyvének 7-ik pontjában azon indítványt terjeszti elő, hogy tekintettel a Kalvineum által létesítendő egyik árvaháznak küszöbön álló felépítésére és ennek szükségleteire, úgy az egyházmegyei házi-pénztár évi hozzájárulása (1911 Ápril 25-iki 25 d) sz. végzés) mint a kebelbeli egyházak évenkénti rendes ajánlata (1909 Május 4-én 8 a) sz. végzés) már a folyó 1912-ik évre utaltassanak ki s fizettessenek be. Esperes Ur felkéretik, hogy ezen határozott végrehajtásáról s a kebelbeli egyházak ily irányu felhívásáról intézkedjék. Végül úgy ezen fentebb elősorolt ajánlati összegeknek, mint a kebelbeli lelkészek által kötelezett alapítványi összegek törlesztési részleteinek s általában minden az egyházmegyénkben a Kalvineum javára begyűlt összegeknek kezelésével Takács Zsigmond gálos-petrii lelkész, egyházmegyei tanácsbíró bizatik meg, a kihez lesznek az ilytermészetű pénzek ezután beküldendőek.

Közgyűlésünk az előterjesztett indítványt, — a mely a Kalvineum nemes célját jelentős lépéssel előre vinni lesz hivatva —, minden részletében helyeslőleg fogadja és a javasolt intézkedéseket egyházmegyei határozat erejére emeli.

27/g sz. Az Egyházmegyei Lelkész-Értekezlet jegyzőkönyvének 8-ik pontjában jelenti, hogy az egyházmegyei lelkészi gyámintézethez felhívás intéztetett a Kalvineum részére nyújtandó segélyezés és támogatás tárgyában; javasolja, hogy ezen felhívás vélemény-nyilvánítás és határozat-hozatal céljából tétessék át az egyházmegyei lelkészi gyámintézet kezelő-bizottságához.

Közgyűlésünk a jelentést tudomásul veszi

és a javaslatához egyházmegyei határozattal hozzájárul.

27/h sz. Az Egyházmegyei Lelkész-Értekezlet jegyzőkönyvének 9-ik pontjában jelenti, hogy az O. R. L. E. alapszabályai, a belügyminisztérium által megerősítette, megküldettek egyházmegyéinkhez.

Közügyülésünk a jelentést örvendetes megnyugvással veszi tudomásul.

27/i sz. Az Egyházmegyei Lelkész-Értekezlet jegyzőkönyvének 10-ik pontjában beterjeszti az 1911 Október 4-én 23 c) számú egyházmegyei végzéssel kiküldött bizottságnak véleményét a 606—1910 számú egyházkerületi határozat értelmében a lelki gondozás teljesítéséről és a paróchiális körök szervezéséről alkotott szabályrendelet-tervezet tárgyában. A bizottság általánosságban helyesli és elfogadja a tervezetet, azonban, a gyakorlati élet tapasztalataira támaszkodva; azon lényeges módosítás megtételét kívánja a tervezeten, hogy a paróchiális körök csak az egynél több lelkésszel bíró egyházközségekben szervezendők.

Közügyülésünk a bizottság javaslatát elfogadja, a magáévá teszi és azt, mint egyházmegyéink véleményét, az Egyházkerületi Közügyüléshez felterjeszti.

27/k sz. Az Egyházmegyei Lelkész-Értekezlet jegyzőkönyvének 11-ik pontjában beterjeszti az 1911 Október 4-én 23 c) számú egyházmegyei végzéssel kiküldött bizottságnak véleményét a 273—1911 sz. egyházkerületi határozattal leküldött egyházlátogatási jegyzőkönyv tervezetének tárgyában. A bizottság a tervezetet, amely kiáltó bizonyossága a bürokratizmus tultengésének és a gyakorlati egyházi életben való járatlanságnak és amely tömérdek kicsinyeskedő, sőt boszantóan nevetséges s akárhányszor megfélelmetlen kérdésekkel van tulhalmozva, a maga részéről nem fogadja el s azt javasolja, hogy vagy tartassék fenn a jelenlegi czélszerű egyházlátogatási jegyző-

köny
egys
terve

zökö
lelke
egyh
kész
terv
tóna
bizt
s a
sitor
tová
ház
pén
néll
hiva
játit
nek
hato
miá
meg
s a

zök
elő
Üg
VII

könyv, vagy pedig készíttessék a célnak megfelelőbb, egyszerű, rövid, világos egyházlátogatási jegyzőkönyv tervezet.

Közügyülésünk a bizottság javaslatát mindenben helyesli, elfogadja, a magáévá teszi és azt, mint egyházmegyénk véleményét, az Egyházkerületi Közgyűlésre felterjeszti.

27/1 sz. Az Egyházmegyei Lelkész-Értekezlet jegyzőkönyvének 12-ik pontjában beterjeszti az egyházmegyei lelkesi nyugdíjbizottság véleményét, a 356—1911 számú egyházkerületi végzés felhívása folytán az országos lelkesi nyug- és gyámintézet végleges ügyrendjének előadói tervezete tárgyában. A bizottság nem találja elfogadhatónak a tervezetet, mivel az az előadónak oly jogokat biztosít, melyeket csakis a törvényhozó zsinat adhat meg s a melyek a végrehajtó bizottságnak törvényben biztosított jogkörét csorbitják; nem találja elfogadhatónak továbbá azért, mert a tervezet sok helyen sérti az egyházmegye autonómikus jogkörét, midőn a megválasztott pénzkezelőket megbízatásuk időtartamára való tekintet nélkül egyszerűen elbocsátja és midőn az egyházmegye hivatalos közegeinek s nyugdíjbizottságának jogait kisértítve, az egyházmegyei pénzkezelő fölébe fő-fő ellenőrnek delegálja az előadót; a bizottság vagy más használható, világos, gyakorlatias és szerzett jogokat, s autonómiát nem sértő ügyrendet óhajt, vagy ennek hiányában megmaradni kíván a réginél, míg a gyakorlati élet újabbat s alkalmasabbat nem teremt.

Közügyülésünk a bizottság javaslatát mindenben helyesli, elfogadja, a magáévá teszi és azt, mint egyházmegyénk véleményét, az Egyházkerületi Közgyűléshez felterjeszti.

27/m sz. Az Egyházmegyei Lelkész-Értekezlet jegyzőkönyvének 13-ik pontjában azon indítványt terjeszti elő, hogy egyházmegyénknél az 1907-ik évben alkotott Ügyrend-jében (1907 Október 1-én 22 jkvi sz. a.) a VIII. rész, a lelkesi kar többsége óhajtásának megfele-

lőleg, akként módositassék, hogy az egyházmegyei tanácsbíró, azon esetben, ha a közbizalom ily irányban feléje fordul, úgy jegyzői, mint pénztárnoki hivatalt is viselhessen

Közgyűlésünk az indítványt elfogadja és egyházmegyénk Ügyrend-jének javasolt megváltoztatásához hozzájárul.

28. sz. Szentkirályi Károly kólyi lelkész, az egyházmegyei tanügyi bizottság elnöke beterjeszti jelentését a dékáni iskola-látogatás eredményéről. Az egyházmegye öt köréhez tartozó iskolák állapotáról külön—külön statisztikai kimutatást és összesített kimutatást terjeszt be. Egyszersmind beterjeszti az egyházmegyei tanügyi bizottság 1912 Ápril 2-án tartott gyűlésének jegyzőkönyvét. Végül bejelenti a tanügyi bizottság elnöki tiszteréről való lemondását s kéri ennek tudomásul vételét és elfogadását.

Közgyűlésünk a tanügyi bizottság érdemes elnökének kiváló figyelemmel és megszokott pontossággal készített jelentését, a mely tiszta tükröként tünteti fel egyházmegyénk tanügyi életét, örömteljes megnyugovással s teljes elismeréssel veszi tudomásul; a hat rendbeli statisztikai kimutatást jegyzőkönyvünk függelékében kinyomatni rendeli, csupán a tanítási eredmény classificatiójának, — melynek közzététele felsőbb hatóságilag el van tiltva, — elhagyásával s helyette a „megfelelő“ vagy „meg nem felelő“ jelzés alkalmazásával. A jelentésből megnyugovással értesül Közgyűlésünk arról, hogy a dékáni iskolalátogatás egyházmegyénk minden körében a kellő időben megtörtént s csupán négy iskola nem volt megvizsgálható járványos betegség miatt. A tanítás eredménye kielégítő, minden vonalon haladás, fejlődés észlelhető. Oklevél nélkül működő tanító immár nincs egyházmegyénkben. A kitünő, jeles és jó iskolák száma folyton emelkedik, az elegendő iskolák javulnak emelkednek feljebb s elégtelen iskola egy van csupán, u. m. Ér-Tarcsán. Az iskolák felszerelése

és berendezése a legtöbb helyen örvendetes befejezést nyert. Elismerés nyilvánítatik B.-Diószegen két tanítóné, Kiss Lajosné és Császár Gyuláné urnők iránt, akik önzetlen buzgósággal, ingyen tanítják kézi munkára az iskolás leányokat. — A csokalyi és az ér-olaszi-i egyházakat, melyeknek iskolái a nagy létszám miatt tulzsufoltak, felhivja Közgyűlésünk, hogy a második iskola felállítására és a második tanítói állomás szervezésére haladéktalanul tegyék meg az előkészítő lépéseket. — A canonica visitatio éber figyelmébe s megfelelő intézkedésébe ajánltnak a kokadi iskola és a bagaméri I—II oszt. leányiskola, melyekben a tanítás eredménye alig elegendő, ugyszintén az uj-létai fiuiskola, a melynek első osztályu növendékei külön kezdő és haladó csoportra vannak osztva, — Az ér-tarcsai tanító, Erdélyi Gyula ellen, a kinek iskolájában a tanítás eredménye elégtelennek minősítettett, Közgyűlésünk még ezuttal nem rendeli el a fegyelmi vizsgálatot, hanem felkéri Esperes Urat, hogy a canonica visitatio alkalmával vegye szoros vizsgálat alá az ér-tarcsai tanító működését s elbírálása eredményéhez képest intézkedjék a további eljárás tárgyában. — Végül Közgyűlésünk annak kijelentésével, hogy az egyházmegyei tanügyi bizottság megbízatása f. év végén jár le, felkéri a tanügyi bizottság nagyérdemü elnökét, Szentkirályi Károly urat, a kinek egyéniségéhez, szakavatott működéséhez, odaadó lelkes buzgóságu tevékenységéhez fűződik egyházmegyénk tanügyi életének megújrodása s meglepő haladása, a ki ezen a téren szinte pótolhatatlan vezérszerepet tölt be, hogy a tanügyi bizottság elnöki tisztjét további hat évre is vállalja el s viselje hasonló ügyszere-tettel. Az elnöknek ezen kijelentését, hogy meghajolván az iránta megnyilvánult általános bizalom előtt, ismét elfogadja az újabb időszakra a tanügyi bizottsági elnökséget, Közgyűlésünk megnyugvással s elismeréssel veszi tudomásul.

29. sz. Az Érmelléki Református Tanító-Egyesület beterjeszti 1911 Ápril 25-én Székelyhidon, továbbá 1911 Szeptember 16-án Margittán, végül 1912 Ápril 15-én Székelyhidon tartott rendes közgyűléseinek jegyzőkönyveit.

Közgyűlésünk a bemutatott jegyzőkönyveket,— a melyek élénk bizonysgot adnak s hű képet rajzolnak egyházmegyénk érdemes tanítói karának a nevelés- és oktatás ügy minden részletére kiterjedő, körültekintő gondos figyelméről, a korszerű eszmék, a folytonos fejlődés és a szabadelvű haladás iránt való meleg érdeklődéséről, magasztos hivatását átérző nemes lelkesedéséről s buzgó tevékenységéről —, elismerő jóváhagyással veszi tudomásul. — Közgyűlésünk a Tanító-Egyesületnek ujonnan megalakított tisztikarát, élén Molnár Antal elnökkel, szeretettel, bizalommal s áldáskívánataival üdvözli; tudomásul veszi, hogy tanító-dékánokul az érmihályfalvai körben Ürögi Sándor, a nagylétai körben Molnár Antal, a bihardiószege körben Kiss Lajos, a margittai körben Szathmáry Károly, a székelyhidi körben Csóka Lajos tanítók választottak meg és őket ezen állásaikban megerősíti. — Végül Közgyűlésünk, teljes mértékben méltányolva a Tanító-Egyesület azon kívánságát, hogy a sok évtizeddel ezelőtt megállapított kántori temetési stólák a mai kor drágasági és pénzviszonyainak megfelelő arányban újból állapitassanak meg, tiszteletteljes felterjesztésben kéri az Egyházkerületi Közgyűlést, hogy a jelenleg érvényben lévő s ez időszert már elavult méltánytalan kántori temetési stólák helyett ezeknek legalább is a kétszeressét megállapítani s egyházkerületünkben kötelezővé tenni méltóztassék.

30. sz. Az érmelléki Református Tanító-Egyesület azzal a kérelemmel járul Közgyűlésünk elé, hogy a sok évtizeddel ezelőtt megállapított kántori temetési stólák a

mai kor drágasági és pénzviszonyainak megfelelő arányban újból állapittassanak meg.

Közgyűlésünk teljes mértékben méltányolva a Tanító-Egyesület kívánságát, tiszteletteljes felterjesztésben kéri az Egyházkerületi Közgyűlést hogy a jelenleg érvényben lévő s ez idő szerint már elavult méltánytalan kántori temetési stólák helyett ezeknek legalább is a kétszeresét megállapítani s egyházkerületünkben kötelezővé tenni méltóztassék.

31. sz. Molnár Antal bagaméri tanító az 1907 évi XXVII. t.-czikk 4 §-a alapján az évi 200 korona személyi pótlékra leendő ajánltatását kérelmezi.

Közgyűlésünk a kebelbeli tanítói kar egyik legkiválóbb tagjának, az egyházmegyei tanító-egyesület elnökének kérelmét kész örömmel teljesíti; egyidejűleg hasonló kitüntetésre óhajtja ajánlani Rácz Bélát, a bagaméri egyház másik kitűnő tanítóját és Bod Lajost, a margittai egyháznak 30 év óta ott működő, nagyszámu családdal megáldott, kiváló érdemű tanítóját. Közgyűlésünk felkéri Esperes Urat, hogy a nevezett három tanító érdekében az 1910 Ápril 21-én 20 d) jkvi szám a. hozott egyházmegyei végzés értelmében eljárni sziveskedjék.

32. sz. Az ujlétai egyházközséget a világi hatóság új iskola építésére kötelezte s egyuttal elrendelte, hogy a mostani iskola az 1911. évi szeptember 1-én bezárassék. Az egyháztanács 1911. márczius 26-án elhatározta, hogy 16000 korona kölcsönnel 2 új iskolát épített. Ezen határozatot azonban az 1911. évi április hó 2-án tartott egyházközségi közgyűlés nem fogadta el. De hogy mi történjen az építkezéssel, — erre nézve határozatot nem hozott. Az egyháztanács ezen közgyűlési határozatból kifolyólag az 1911. évi április hó 16-án és 1911. évi november hó 28-án tartott gyűléseiben — felelőségének sulya alatt úgy határozott, hogy felkéri az

egyházi felső hatóságot: járuljon hozzá ahoz, hogy az ujlétei ref. egyház felekezeti iskolájának fentartásáról lemondhasson.

Az iratokat az egyházmegyei közgyűlés azzal adja vissza, az egyház előjáróinak, hogy ezen igen fontos ügyet vegye újlag beható tárgyalás alá s hozott határozatát az egyház községi közgyűlés elé is terjessze.

33. sz. A micskei ref. egyháztanács iskola építésből származott adósságainak fedezésére 3000 kor. népiskolai tőke segélyt kér.

Közgyűlés az iskola ügy fejlesztése körül az utóbbi években nagy áldozatokat hozott s e miatt adósságokkal terhelt micskei egyház kelőleg felszerelt kérvényét, — melyet már az 1909 évi május 4-én tartott egyházmegyei közgyűlésünk 55 sz. végzésével pártolólág terjesztett fel egyházkerületi közgyűlés elé — ez alkalommal is a legmelegebb ajánlással terjeszti fel s ajánlja egyházkerületünk atyai jóindulatába.

34. sz. A Tóti egyház kérvénye 8000 kor. népiskolai tőke segély iránt.

Minthogy a kérvény az előirt okmányokkal felszerelve nincsen, pótlás céljából az egyháznak vissza adatik.

35. sz. A Tóti egyház iskola építésre 5000 kor. törlesztéses kölcsön felvételét határozta el.

Tekintettel azon körülményre, hogy az egyház semminemű jelzálog biztosítékot nem jelöl meg, sőt előterjesztésében kijelenti, hogy leköthető ingatlan vagyona nincs is.

Az egyházmegyei közgyűlés a kölcsön felvételére az engedélyt nem adja meg, annyival is inkább mert megfelelő biztosíték nélkül egy pénzüintézet sem volna hajlandó a kölcsönt folyósítani.

36. sz. A szalacsi ref. egyház tanács bemutatja az ujonnan szervezett IV. kisebb leány iskola tanítói állás díjlevelét.

Az egyházmegyei közgyűlés a díjlevelet rendben találja, megerősíti s végleges megerősítés végett az egyházkerületi közgyűlésre felterjeszti.

37. sz. A hegyköz-szentmiklósi egyház engedélyt kér a második tanítói állomás szervezésére s egyben beterjeszti megerősítés végett a második tanítói állomás díjlevelét, mely szerint az egyház természetbeni lakáson és kerten kívül évi 100 koronát ad, az állam pedig évi 900 korona fizetés kiegészítési államsegélylyel járul hozzá.

Közgyűlésünk miután a hegyköz-szentmiklósi egyház második iskolájának építését 1911 október 4-én 28 jkvi számú végzésével jóváhagyta, kész örömmel engedélyezi a második tanítói állomás szervézését; a bemutatott díjlevelet jóváhagyja és megerősíti s azt végleges megerősítés végett az Egyházkerületi Közgyűléshez felterjeszti.

38. sz. Az ér-köbölkuti egyház beterjeszti megerősítés végett az ujonnan szervezett harmadik tanítói állomás díjlevelét, mely szerint az egyház természetbeni lakáson és kerten kívül évi 100 koronát ad, az állam pedig évi 900 korona fizetés kiegészítési államsegélylyel járul hozzá.

Közgyűlésünk a bemutatott díjlevelet jóváhagyja és megerősíti s azt végleges megerősítés végett az Egyházkerületi Közgyűléshez felterjeszti.

39. sz. Az érkeserői ref. egyháztanács bemutatja a néh. Gábor Bálint által az érkeserői ref. egyház részére iskolai czélokra hagyományozott 800 korona alapítványról szóló 3 eredeti példányban kiállított alapító levelet, annak jelentése kapcsán miszerint az ezen hagyományról

kiállított eredeti alapító levelet, az érmelléki egyházmegye 40/1910. az egyházkerületi közgyűlés 52/1910 a konvent pedig 176/1911 számú végzéssel helybenhagyta ugyan, a Nagyméltóságu vallás és közoktatásügyi miniszter ur azonban annak egyes pontjait kifogásolván 100608/1911 sz. intézkedéssel az egyházi főhatóságok útján, újabb szövegezés végett vissza tette az egyházhoz. — Csatolja egyház tanács az ezen ügyre vonatkozó eddigi összes ügyiratokat, s így a vissza utasított eredeti alapító levelet is, az új szövegezésű alapító levéllel való össze hasonlítás és kellő elbírálás szempontjából s kéri a most beterjesztett újabb szövegezésű alapító levél megerősítését.

Közgyűlés a 3 példányban beterjesztett alapító levelet jóváhagyja, s fokozatos megerősítés végett az Egyházkerületi közgyűléshez felterjeszti.

40. sz. A kólyi ref. egyháztanács beterjeszti a Fodor Zsigmond által a kólyi ref. egyház részére, egyházi és iskolai czélokra tett s 1874. Szeptember 13-án kelt 1000 frt. (2000 kor.) alapítványi tőkéről szóló alapító levél másolatát 3 példányban s kéri annak megerősítését.

Közgyűlés a másolatban beterjesztett alapító levelet helyben hagyja és megerősíti, s minthogy az alapítványi tőke ez idő szerint már a 10.000 koronát meghaladja, fokozatos megerősítés végett az Egyházkerületi közgyűléshez felterjeszti.

41. sz. A piskolti ref. egyháztanács helyben hagyás és megerősítés végett beterjeszti a piskolti volt földes urak által, az 1863. évben végrehajtott urbéri rendezés alkalmával, a maradvány földek váltság összegének 5004 frt. 34 kr. mai érték szerint 10008 k. 68 fillérnek a piskolti ref. egyház részére — illetve az iskola javára, a tanítói fizetés javítására tett alapítványról szóló alapító levelet 3 példányban, s kéri annak megerősítését.

Minthogy az alapító levél 5. pontja ref. egyházi autonomiánkat az állam kormány fel-

ügyeleti jogának előtérbe helyezése folytán sérti. Közgyűlés a beterjesztett alapító levelet jelen alakjában nem erősíti meg, hanem vissza teszi a piskolti ref. egyháztanácsához azon utasítással, miszerint a sérelmesnek talált 5. pontot oda módosítsa, hogy az évenkénti számadások mindenkor az egyházmegyei számvevőség útján az egyházi felsőbb hatósághoz terjesztendők fel; ugyszintén kihagyandó lesz az alapító levél 8. pontjának az a kifejezése, hogy az alapító levél „a községi előljáróság útján“ terjesztetik fel, az egyházi alapítványok ügyeinek intézése, minden vonalon az egyházi előljáróság (presbyterium) jog és hatáskörébe tartozván.

A fenti módosítások figyelembe vétele mellett új szöveggel ellátott alapító levelet, egyháztanács megerősítés végett őszi egyházmegyei közgyűlés elé terjessze be.

42. sz. Az albisi egyház beterjeszti jóváhagyás végett a tulajdonát képező s az albisi 124 sz. tlkvi betétben foglalt 1 h. 878 □-öl területű földnek eladására vonatkozó 6 rendbeli adásvevési szerződését és bejelenti, hogy a vételár nagyságával meg nem elégedő Bereczki Sándor albisi egyháztag szóbeli felebbezést nyújtott be.

Tekintettel azon körülményre, hogy a vételár a forgalmi értékeknek teljesen megfelel s az egyházat az eladásnál azon nemes cél is vezette, hogy hat szegény tagját házi kerthez juttasson, az egyháztanács által hozott, a közgyűlés által szabályszerűen elfogadott határozatot és adásvételi szerződéseket.

Bereczki Sándor felebbezésének elutasítása mellett az egyházmegyei közgyűlés jóváhagyja s felsőbb megerősítés céljából az egyházkerületi közgyűléshez felterjeszti.

43. sz. Az albisi egyház beterjeszti, a Dávid János és neje Györfi Máriával kötött s az albisi 124 sz. tlkvi

betétben foglalt 554 hrsz. s 1429 □-öl területű ingatlanára vonatkozó adásvételi szerződést jóváhagyás végett.

Amennyiben ezen jogügyletet az egyházmegyei közgyűlés már 1901 évi május 8-án 16 sz. a. hozott határozatával jóváhagyta s az egyházkerületi közgyűlés is 1901 május 29—31-én hozott 171 sz. végzésével megerősítette és ennek újból való előterjesztését csak az tette szükségessé, hogy a záradékolt okmányokat vevők elvesztették; az egyházmegyei közgyűlés a most beterjesztett szerződést ismét jóváhagyja.

A kerülethez való felterjesztést a fenti indokok alapján sürgősségetlennek tartja.

44. sz. A nagylétai egyház beterjeszti jóváhagyás végett a Fisch Ignác és nejétől vásárolt s a nagylétai 2955 sz. betétben foglalt 1973/6, 1974, 1975/1 hrsz. és 34 kat. hold 600 □-öl területre vonatkozó adásvételi szerződését.

Tekintettel azon körülményre, hogy a kérdéses jogügyletet az egyházmegyei közgyűlés már 1911 évi okt. hó 4-én hozott 33 sz. határozatával jóváhagyta, — a szerződést felsőbb megerősítés végett az egyházkerületi közgyűléshez felterjeszti.

45. sz. A magyarkécsi egyház, új lelkészi lak építését határozta el. A terv és a 8844 kor. 64 fillérre rugó költségelőirányzatot az egyházmegyei közgyűlés 1909. máj. 4-én hozott 59 sz. határozatával jóváhagyta. Amennyiben pedig az egyháznak csak 4300 kor. készpénz áll rendelkezésére, a hiányzó 4544 kor. 64 fillért 5 éven át 100%-os rendkívüli pótdó kivetése útján óhajtja fedezni s kéri ennek jóváhagyását.

Az egyháztanács által hozott s az egyházi közgyűlés által is szabályszerűen elfogadott határozatot az egyházmegyei közgyűlés jóváhagyja és megerősíti.

46. sz. Érolaszi ref. egyház községe Novák Imre tanító részére évi 197 korona 50 fillér személyi pótlékot szavazott meg. Kéri ezen határozat megerősítését.

Mivel azonban ezen összeg a költségvetésben fedezetet nem nyer, — a mutatkozó hiány fedezésére 5% rendkívüli pótdó kivetését határozta el. Kéri ezen kivetés jóváhagyását is.

Novák Imrét a békéssámsoni egyház választotta meg tanítónak. Az egyház község szeretett tanítójától megválni nem akar, hanem a békéssámsoni és érolaszi tanító fizetés közötti különbözetet személyi pótlékkal kitűnő működésének elismerése jeléül — a községben rendes tanítói minőségben eltöltött idejére — szívesen megadja.

Az egyházmegye közgyűlése az egyház község közgyűlése által egyhangulag hozott határozatot jól eső örömmel megerősíti, valamint az e célra felhasználható 5% rendkívüli pótdó kivetését is jóváhagyja.

47. sz. Az álmosdi egyház bejelenti, hogy 35 év óta működő fitanítója, Somogyi Gábor részére, szorgalma és nemes buzgalma elismerésül, évi 200 kor. személyi pótlékot szavazott meg, 1912 Január 1-től kezdődőleg.

Közgyűlésünk, meggyőződést szerezvén arról, hogy az egyház ezen kiadási többletet rendes bevételeiből, minden új kivetés nélkül képes fedezni, az álmosdi egyháztanácsnak ezen korszerű s példaadó határozatát teljes elismeréssel jóváhagyja és megerősíti, oly kikötéssel azonban, hogy ezen személyi pótlék a rendes díjlevél keretén kívül, csupán a Somogyi Gábor tanító személyéhez köttetne, az ő nyugdíjaztatása időpontjáig fog érvénynyel birni.

48. sz. A szalacsi ref. egyház tanács folyó évi január hó 25-én 3. sz. a. hozott határozatával az ujonnan építendő leány iskolák építése körül teljesítendő egyházi

szolgálmányokat megállapította. Ezen határozat ellen Kovács József és 40 szalacsi ref. egyháztág fellebbezéssel élt.

Az egyházmegyei közgyűlés a kivetést részben tudomásul veszi, — azonban Kovács József s társai felebbezésének helyt ad. — Felhívja az egyház tanácsot, hogy a felebbezésben felhozott sérelmek figyelembe vételével állapítsa meg a szolgálmányokat. Az újabbi megállapításnál, úgy a kézi, mint az írás napszámok pénzbeli — megválthatási — értékét is állapítsák meg.

49. sz. A szalacsi református egyház tanács a közszükségleti pénztár 1912-ik évi költségelőirányzatában a Bencsik Endre tanító részére felvett 20 korona házi kert pótlék törlését határozta el. Ezen határozat ellen Bencsik Endre az egyházmegyei közgyűlés elé előterjesztéssel élt, melyben kéri ennek a tételnek a költségvetésben való benthagyását, illetve felvételét, mivel ezen 20 korona neki mint tanítónak — házi kert pótlék címen — törvény által is biztosítva van.

Az egyházmegyei közgyűlése Bencsik Endre tanító előterjesztésének helyt ad s utasítja az egyház tanácsot, hogy az 1912-ik évi költségelőirányzatba a Bencsik Endre tanítót törvényszerűen megillető 20 koronát házi kert pótlék címen vegyen föl, — esetleg nevezett részére 400 L-ől bekerített házikertről gondoskodják.

50. sz. Olvastatott a dunamelléki ref. egyházkerület püspökének, Főtiszt. és Mélt. Dr. Baksay Sándor urnak a múlt évi Julius 8-án földrengés által súlytott Kecskeméti ref. egyh.-unk felsegélése tárgyában kibocsátott kérő szózata.

Közgyűlés a földrengés által súlytott Kecskeméti ref. egyház segélyezésére egyházmegyei pénztárunkból 20 koronát utal ki, s felhatal-

mazza pénztárnokot ez összegnek közvetlenül Baksay Sándor püspök urhoz leendő megküldésére, egyszersmind a kecskeméti ref. egyházat, egyházaink s hiveink munkás szeretetébe melegen ajánlja.

51. sz. Olvastatott Főtiszteletű és Méltóságos Dr. Baltazár Dezső püspök urnak, a f. évi Február havában árviz által romba döntött panyolai egyházunk s hajléktalanná lett hittestvéreink felsegélés tárgyában kibocsátott meleg hangú főpásztori felhívó szózata.

Közgyűlés a panyolai árvizkárosultak segélyezésére egyházmegyénk házi segély pénztárából 20 koronát utal ki s felhatalmazza pénztárnokot, hogy az összeget f. év Jun. 1-ig a Főtiszteletű püspöki hivatalhoz eljuttassa. Felhívja ezenkívül közgyűlés egyházaink presbyteriumait, hogy a szerencsétlenül jártak felsegélésére az egyház anyagi erejéhez mérten az egyház pénztárából bizonyos összeget kiutalni, s társadalmi úton is a gyűjtés eszközlése által a romok felépítéséhez hozzá járulni, tartsák emberi és keresztyéni kötelességöknek.

52. sz. Dr. Veress István egyházmegyei pénztárnok, beterjeszti a közalapi hátralékokról összeállított kimutatást, mely szerint egyházmegyénk területén 1912. Ápril haváig 7 egyház tartozik összesen 326 K. 07 fillér közalapi adóval,— s kéri közgyűlést a hátrányok behajtására nézve a kellő intézkedések megtételére.

Egyházi főjegyző ez ügygyel kapcsolatosan előterjeszti, miszerint a kimutatásban legnagyobb összeggel 97 K. 41 fillér hátrány tartozással szereplő Érkeserű egyház kérvénye 79 K. 90 f. régi hátránya törléséért, egyházmegyénk pártolásával, a közalap végrehajtó bizottságához felterjesztetett és ezen összeg remélhető törlésével, egyházmegyénkben az összes hátrány tartozás 246 K. 17 fillérre fog lepadni.

Közgyűlés a beterjesztett hátrány kimutatást tudomásul veszi s a hátrányok behajtására nézve utasítja pénztárnokot, hogy az időközben nem törölt hátrányokat, az adócsökkentési segélyben részesülő egyházaktól a f. év őszi segély összegből vonja le, s a levont összeget az egyes egyházakkal szemben nyugtával számolja el.

53. sz. Tekintettel azon körülményre, hogy az esperesi hivatal napjainkban magába véve is oly sok munkát, oly sok oldalú tevékenységet igényel a hivatal viselőjétől, hogy annak pontos teljesítése s az esperesi hivatalnak kellő színvonalon tartása, egy teljes erejében levő férfiúnak idejét és munkaképességét annyira igénybe veszi, hogy a mellett még a lelkeszi szintén sok időt és munkát igénylő kötelezettségeknek is eleget tenni emberi erőt felülhaladó munka lenne :

Közgyűlés a legmélyebb tisztelettel kéri a Főtiszteletű és Méltóságos egyház kerületi közgyűlést, miszerint az érmelléki ref. egyházmegye esperese, Végh József érsemjéni lelkész mellé egy államsegélyből javadalmazott intézményes kápláni állást szervezni méltóztassék.

54. sz. Tárgyaltatott Takács József berettyószéplaki ref. lelkész kérvénye, az adócsökkentési és káplántartási segélynek, $\frac{1}{2}$ évenkénti előleges kiutalásának kieszközlése tárgyában.

Közgyűlés az adócsökkentési segélynek utólagos kiutalását, különösen a szegényebb egyházakra nézve, a maga részéről is a legnagyobb mértékben hátrányosnak tartja. — Az általános tapasztalat ugyanis azt igazolja, hogy az egyházi adó az év elején csak szórványosan s minimális részletekben folyik be s amennyiben az egyházi számadások a legtöbb esetben pénztári maradvány nélkül zárattak le az év végén, az egyház az esztendő első negyedében — nem

ritka esetben az adócsökkentési segély megérkezéséig — vagy épen nem, vagy csak magas kamatra felvett kölcsönből képes hivatalnokait fizetni. — Épen így áll a dolog a káplánokra nézve is, kiket a kongruás lelkész, — maga sem kapván előre sem fizetését sem a káplántartási segélyt — előlegesen fizetni nem képes. — Ugyan azért egyházmegyei közgyűlésünk a helyzet súlyát kellőleg mérlegelve, magáévá teszi folyamodó lelkész kérelmét s tisztelettel kéri a Főtiszteletű és Méltóságos Egyházkerületi közgyűlést, hogy az adócsökkentési és káplántartási segélynek fél, vagy negyed évi előleges kiutalását illetékes helyen kieszközölni méltóztassék.

55. sz. Konrád László h. egyházmegyei gondnok előterjeszti, miszerint a jelenleg működő egyházmegyei tisztikar megbízatásának ideje ez évvel lejár, bejelenti ennél fogva — esperes kivételével, kinek megbízatása az 1912 évi Február 26-án tartott rendkívüli egyházmegyei közgyűlés 6 sz. határozata értelmében 1923 Január 1-ig tart — az egész tisztikar lemondását s kéri a közgyűlést az új választásra vonatkozó intézkedések megtételére.

Közgyűlés — a 10 évenkénti tisztujítás alapján állva — a tisztikar lemondását tudomásul veszi és elfogadja, oly módon azonban, hogy a jövő 1913 év Január 1-ső napjáig a jelenleg működő tisztikar vezesse az egyházmegye ügyeit s az újonnan választott tisztikar csak akkor lépjen a működés terére. Hogy azonban a tisztikar megújítása végett, rendkívüli közgyűlést össze hívni ne kelljen, a választást már ez alkalommal elrendeli s a szavazatok beküldésének határnapjául f. évi Julius hó 15-ik napját kitűzi.

Felhívja azért közgyűlés az egyházmegye összes egyházait, hogy szavazataikat — esperes kivételével — az egész tisztikarra t. i. egyházmegyei gondnokra, 5 egyházi és 5 világi tanács-

biróra, 1 egyházi és egy világi főjegyzőre, 1 egyházi és 1 világi aljegyzőre — **egy iven** szabályszerűleg kiállítva Jul. 15-ig a szokásos birság terhe alatt az esperesi hivatalhoz küldjék be.

A szavazat levelek felbontására s a szavazatok össze számlálására közgyűlés egy bizottságot küld ki, melynek tagjaiul — Végh József esperes elnöklete alatt, Szathmári Sándor egyházi, Konrád László és Dobozy Kálmán világi tanács birákat, jegyzőjéül: Molnár József értarcsai lelkészt megválasztja, s felhatalmazza bizottságot, hogy azon esetben, ha az első szavazásnál valamely tisztségre senkisémet nyerne általános szavazat többséget, a két legtöbb szavazatot nyert egyén közt új választást rendeljen el s a szavazatok beadására olyan határidőt tűzzön ki, hogy a tisztujítás az őszi közgyűlésig teljesen befejezve s a bizottság jelentése a választás eredményéről arra beadható legyen.

56. sz. A jegyzőkönyv hitelesítésére :

Közgyűlés Dr. Babós János, Magyary
Miklós világi tanácsbírákat. Lengyel Pál kis-
kerékii lelkészt és Fazekas Imre egyházmegyei
főjegyzőt mint bizottságot kiküldi.

A 4—25. 33. 39—41. 50—56 számokat jegyzette :
Fazekas Imre egyh. főjegyző.

A 32. 36. 46. 48. 49 számokat jegyzette :
Kovács András világi főjegyző.

Az 1—3. 26—31. 37. 38. 47 számokat jegyzette :
Balogh Ferencz egyh. jegyző.

A 34. 35. 42—45 számokat jegyzette :
Végh István világi jegyző.

Hitelesítjük :

Székelvíd, 1912 évi Júníus 7.

Lengyel Pál,
ref. lelkész.

Babos János,
világi tanácsbíró.

Fazekas Imre, m. k.
egyh. m. főjegyző.

Magyary Miklós,
világi tanácsbíró.

Melléklet a 28 számhoz.

AZ

ÉRMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

TANÜGYI BIZOTTSÁGÁNAK JELENTÉSE

: A DÉKÁNI ISKOLA LÁTOGATÁSÁRÓL. :

Sorszám	Egyház neve	Iskola jellege	Tanító neve	Látogatás ideje	Iskola kötele- sek száma			Iskolába járók száma		
					fiu	leány	együtt	fiu	leány	együtt
1	Bihar-Diószeg	V-VI o. leány	Kiss Lajos	II 5	—	52	52	—	47	47
2	"	I-IV o leány	Császár Gyula	II/6	—	125	125	—	125	125
3	"	V.-VI. o. fiu	Diószegi János	II 5	64	—	64	58	—	58
4	"	III-IV o. fiu	Milotai Imre	II 6	112	—	112	104	—	104
5	"	I-IV o leány	Tóth Miklós	II/5	—	116	116	—	112	112
6	"	I. o. fiu	Ungvári Károly	II/6	55	—	55	42	—	42
7	"	II o. fiu	Kántor István	II 6	75	—	75	70	—	70
8	B.-Félegyháza	I.-VI. o. fiu	Dekmár Gyula	II 7	90	—	90	84	—	84
9	"	I-VI o leány	Váry Margit	II/7	—	79	79	—	72	72
10	Bihar-Vajda	I-VI o vegy.	Nagy Kálmán	II/7	44	51	95	40	46	86
11	H.-K.-Sztimre	I.-VI. o. fiu	Kiss B. Ferencz	II 8	77	—	77	72	—	72
12	"	I-VI o leány	Molnár Ferencz	II 8	—	98	98	—	90	90
13	Kóly	I-V o vegy	Nagy János	II 8	58	48	106	56	46	102
14	Nagykágya	I-VI o állami	Soós Dezső	II 8	42	40	82	42	40	82
15	Csokaly	I-VI o vegy.	Tarcsi Sándor	II/9	60	64	124	50	58	108
Összesen :					677	673	1350	618	636	1254

Az iskolai év kezdődött	Vezetetik-e napló ?				A z i s k o l a			Elvannak-e látva a tanulók tankönyvekkel ?	Vezérkönyvek	Járnak-e a tanulók rendszeren iskolába ?	Tananyag elvégzett-e ?	Van-e a tanítónak oklevele ?
	felszerelési	osztályozási	mulasztási	haladási	berendezés	felszerelés	tisztaság					
IX/1	ig.	ig.	ig.	ig.	meg	f e l	e l ő	ig.	ig.	ig.	ig.	ig.
IX 1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
IX/1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
IX/1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
IX/1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
IX/1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
IX/1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
IX/1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
1912 I/4	"	"	"	"	"	"	"	nem	nem	"	nem	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
1911 IX 6	"	"	"	"	H i	á n y	o s	"	"	"	ig.	"
IX 10	"	"	"	"	meg	f e l	e l ő	igen	részben	"	"	"
XI/1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
IX/1	"	"	"	"	"	"	"	igen	igen	"	igen	"
IX/1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
IX/1	"	"	"	"	H i	á n y	o s	"	"	"	"	"

Iskolalátogatók: Lovász Béla ref. lelkész és Kiss Lajos ref. tanító dékánok.

Sorszám	Egyház neve	Iskola jellege	Tanító neve	Látogatás ideje	Iskola kötelesek száma			Iskolába járók száma		
					fiu	leány	együtt	fiu	leány	együtt
1	Kiskereki	I-VI o. leány	Szebeni József	¹⁹¹² II 5	—	55	55	—	55	55
2	„	I-VI. o. fiu	Pásztor Lajos	II/5	66	—	66	66	—	66
3	Székelyhid	III-VI o. fiu	Laczkovich L.	II 6	108	—	108	108	—	108
4	„	I. II. o. fiu	Debreczeni F.	II 6	96	—	96	96	—	96
5	„	III-VI o leány	Szilágyi Árpád	II/6	—	71	71	—	71	71
6	„	I-II o leány	Király Piroska	II 6	—	80	80	—	80	80
7	Hkszentmiklós	I-V o vegy.	Varga Mihály	II 7	60	61	121	60	61	121
8	Szentjobb	I-V o. vegy.	Erdős Endre	II 7	39	28	67	39	28	67
9	Érköbölkut	II.-V. o. fiu	Erdei József	II/8	65	—	65	65	—	65
10	„	II-V o leány	Varga Irén	II/8	—	53	53	—	53	53
11	„	I. o. vegy.	Kovács Zoltán	II 8	23	34	57	23	34	57
12	Érolaszi	I-VI o vegy.	Novák Imre	II 9	49	53	102	49	53	102
13	Érbogyoszló	III-VI o vegy.	Kovács Ferencz	II 10	31	29	60	31	29	60
14	„	I-II o. vegy.	Sillye Gyula	II 10	28	45	73	28	45	73
15	Albis	I-VI o leány	Jakó Berta	II/10	—	61	61	—	61	61
16	„	I-VI. o. fiu	Varga Béla	II/10	59	—	59	59	—	59
17	Asszonyvásár	I-VI o leány	Erdei István	II/12	—	58	58	—	58	58
18	„	I-VI o. fiu	Csóka Lajos	II/12	63	—	63	63	—	63
Összesen :					687	628	1315	687	628	1315

Az iskolai év kezdődött	Vezetetik-e napló ?				A z i s k o l a			Elvannak-e látva a tanulóknak tankönyvekkel ?	Vezérkönyvek	Járnak-e a tanulók rendszeren iskolába ?	Tananyag elvégzett-e ?	Van-e a tanítónak oklevele ?
	felszerelési	osztályozási	mulasztási	haladási	berendezés	felszerelés	tisztaság					
IX/15	ig.	ig.	ig.	ig.	hiányos	meg	felelő	ig.	ig.	ig.	ig.	ig.
IX/15	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
IX/15	"	"	"	"	"	hiányos	"	"	"	"	"	"
IX/15	"	"	"	"	"	meg	felelő	"	"	"	"	"
IX/15	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
IX/15	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
X/5	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
XI/11	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	nem	"
IX/15	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	igen	"
IX/15	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	nem	"
IX/15	"	"	"	"	"	"	"	"	"	nem	igen	"
IX/15	"	"	"	"	"	kifogástalan	"	"	"	igen	"	"
X/1	"	"	"	"	"	meg	felelő	"	"	"	"	"
X/1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
IX/15	"	"	"	"	"	kifogástalan	minta-szerű	"	"	"	"	"
IX/15	"	"	"	"	"	meg	felelő	"	"	"	"	"
IX/15	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
IX/15	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"

Lengyel Pál ref. lelkész és Csóka Lajos tanító dékánok.

Sorszám	Egyház neve	Iskola jellege	Tanító neve	Látogatás ideje	Iskola kötelesek száma			Iskolába járók száma		
					fiu	leány	együtt	fiu	leány	együtt
1	Bályok	I-VI. o. fiu	Szathmáry K.	II/12	57	—	57	55	—	55
2	„	I-V o. leány	Lázár Mária	„	—	50	50	—	47	47
3	Berettyószéplak	I-VI o. fiu	Kocsis József	„	80	—	80	76	—	76
4	„	I-VI o. leány	Szőllősy E.	„	—	93	93	—	89	89
5	Tóti	I-VI o. vegy.	Molnár Gábor	II/13	78	80	158	72	73	145
6	Micske	I-V o. fiu	Füzessy Endre	„	93	—	93	89	—	89
7	„	I-V o. leány	Füzessy Irma	„	—	77	77	—	75	75
8	Magyar-Kécz	I-VI o. vegy.	Fábián János	II/14	33	27	60	32	25	57
9	Ér-Ábrány	I-VI o. állami	Váradi József	II/15	30	28	58	27	24	51
10	Apát-Keresztur	I-VI o. vegy.	Barcsay Gyula	II/16	34	31	65	33	31	64
11	Vedres-Ábrány	I-VI o. állami	Nagy József	II/16	21	16	37	21	15	36
12	Monos-Petri	I-V o. vegy.	Tollas István	II/17	18	16	34	16	14	30
13	Poklostelek	I-VI o. állami	Kiss Sándor ref. lelkész	„	35	34	69	33	33	66
14	Margitta	I. vegyes V-VI o. leány	Tájnai Mária	„	30	74	104	25	31	56
15	„	II. vegyes III-IV o. leány	Bod Lajos	„	30	84	114	30	67	97
16	„	III-VI o. fiu	Dobó Gyula	„	90	—	90	90	—	90
Összesen :					629	610	1239	599	524	1123

Az iskolai év kezdődött	Vezetetik-e napló ?				A z i s k o l a			Elvannak-e látva a tanulóknak tankönyvekkel ?	Vezérkönyvek	Járnak-e a tanulók rendszeren iskolába ?	Tananyag elvégzett-e ?	Van-e a tanítónak oklevele ?
	felszerelési	osztályozási	mulasztási	haladási	berendezés	felszerelés	tisztaság					
IX/14	ig.	ig.	ig.	ig.	ki	elé	gitő	ig.	ig.	ig.	ig.	ig.
”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”
IX/18	”	”	”	”	jó	jó	jó	”	”	”	”	”
”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”
IX/20	”	”	”	”	tür	hető	jó	”	”	”	”	”
IX/18	”	”	”	”	jó	jó	jó	”	”	”	”	”
”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”
X/9	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”
IX/4	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”
XI/25	”	”	”	”	tür	he	tő	”	”	”	”	”
IX/4	”	”	”	”	jó	jó	jó	”	”	”	”	”
IX/18	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”
IX/4	Jár	vány	mi	att	zár	va;	nem	volt	meg	tekint	he	tő.
”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”
”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”
”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”	”

Iskolalátogatók : Kalmár István ref. lelkész és Szathmáry Károly ref. tanító dékánok.

Sorszám	Egyház neve	Iskola jellege	Tanító neve	Látogatás ideje	Iskola kötele- sek száma			Iskolába járók száma		
					fiu	leány	együtt	fiu	leány	együtt
1	Bagamér	III-VI o. leány	Molnár Antal	¹⁹¹² II 5	—	82	82	—	80	80
2	„	I.-II. o. fiu	Kocsis Ferencz	„	66	—	66	60	—	60
3	„	III-VI o. fiu	Rácz Béla	„	69	—	69	65	—	65
4	„	I-II o. leány	Kiss Gyula	„	—	88	88	—	64	64
5	Álmosd	I-V o. leány	Gaál Margit	II 6	—	68	68	—	65	65
6	„	I-IV o. fiu	Somogyi Gábor	„	82	—	82	75	—	75
7	Nagyléta	III-VI o. fiu	Szilágyi István	II 8	104	—	104	98	—	98
8	„	I-II o. fiu	Balogh József	„	69	—	69	54	—	54
9	„	III-VI o. leány	Soós József	„	—	106	106	—	88	88
10	„	I-II o. leány	Vallner Gyula	II/9	—	78	78	—	67	67
11	Kokad	I-VI o. vegy.	Vallner Ferencz	II 8	30	37	67	20	27	47
12	Uj-Léta	I-V o. fiu	Báthori István	III 1	86	—	86	75	—	75
13	„	I-VI o. leány	Szabó Mária	„	—	70	70	—	65	65
Összesen :					506	529	1035	447	456	903

Az iskolai év kezdődött	Vezetetik-e napló ?				A z i s k o l a			Elvannak-e látva a tanulóknak tankönyvekkel ?	Vezérkönyvek	Járnak-e a tanulók rendszeren iskolába ?	Tananyag elvégzett-e ?	Van-e a tanítónak oklevele ?
	felszerelési	osztályozási	mulasztási	haladási	berendezés	felszerelés	tisztaság					
IX/5	ig.	ig.	ig.	ig.	jó	jó	jó	ig.	ig.	ig.	ig.	ig.
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
XI/1	"	"	"	"	hiányos	"	"	"	"	"	"	"
IX/5	"	"	"	"	jó	"	"	"	"	"	"	"
IX 1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	nincs	"	"	"
IX 8	"	"	"	nem	hiányos	"	"	"	ig.	rendetlenül	"	"
IX/1	"	"	"	ig.	jó	hiányos	tűrhetetlen	"	"	igen	"	"
IX/1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"

Bodor Pál ref. lelkész és Molnár Antal ref. tanító dékánok.

Sorszám	Egyház neve	Iskola jellege	Tanító neve	Látogatás ideje	Iskola kötelesek száma			Iskolába járók száma		
					fiu	leány	együtt	fiu	leány	együtt
1	Érmihályfalva	III-VI o. fiu	Ürögi Sándor	¹⁹¹² 1/29	71	—	71	69	—	69
2	„	I.-II. o. fiu	Tatos Lajos	„	108	—	108	103	—	103
3	„	III-VI o. leány	Bigniő Emilia	„	—	95	95	—	85	85
4	„	I-II o. leány	Kassay Ida	„	—	102	102	—	95	95
5	Piskolt	I-VI o. vegy.	Erdélyi Gábor	1/30	60	62	122	58	61	119
6	Szalacs	III-VI o. fiu	Deák Sándor	1/31	52	—	52	49	—	49
7	„	I-II o. fiu	Tóth Jenő	„	45	—	45	45	—	45
8	„	III-VI o. leány	Bancsik Endre	„	—	63	63	—	61	61
9	„	I-II o. leány	Kónya József	„	—	57	57	—	55	55
10	Ottomány	I-VI o. vegy.	Huszár Sándor	II/1	50	51	101	50	51	101
11	Gálos-Petri	„	Szilágyi Gyula	„	53	41	94	52	41	93
12	Értarcsa	„	Erdélyi Gyula	„	33	28	61	33	28	61
13	Éradony	„	Laczák D. ref. lelkész	II/2	31	36	67	31	35	66
14	Érkeserű	I-V o. fiu	Bacza Illés	II/2	64	—	64	62	—	62
15	„	I-VI o. leány	Pálfi Gizella	II/2	—	84	84	—	84	84
16	Érsemjén	I-VI o. fiu	Z. Szabó József	II/3	77	—	77	75	—	75
17	„	I-VI o. leány	Nagy Sándor	II/3	—	88	88	—	86	86
Összesen :					644	707	1351	626	682	1308

Az iskolai év kezdődött	Vezetetik-e napló ?				A z i s k o l a			Elvannak-e látva a tanulóknak tankönyveikkel ?	Vezérkönyvek	Járnak-e a tanulók rendszeren iskolába ?	Tananyag elvégzett-e ?	Van-e a tanítónak oklevele ?
	felszerelési	osztályozási	mulasztási	haladási	berendezés	felszerelés	tisztaság					
IX/4	ig.	ig.	ig.	ig.	teljese n	meg	felelő	ig.	ig.	ig.	ig.	van
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
IX/1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
IX/4	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	nem	"
IX/1	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	igen	nincs
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	van
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"

Molnár József ref. lelkész és Ürögi Sándor ref. tanító dékánok.

Összegezés :

Sorszám	Iskolák száma	K ö r	Iskolakötelesek száma			Iskolába járók száma		
			fiú	leány	együtt	fiú	leány	együtt
1	13	Nagylétai	506	529	1035	447	456	903
2	16	Margittai	629	610	1239	599	524	1123
3	18	Székelyhidi	687	628	1315	687	628	1315
4	15	B.-Diószegi	677	673	1350	618	636	1254
5	17	Érmihályfalvai	644	707	1351	626	682	1308
összesen :			3143	3147	6290	2977	2926	5903

Iskolázatlan 387 tanköteles.

A tanítás eredménye						J e g y z e t
kitűnő	jeles	jó	elégséges	alig elégséges	elégtelen	
5	3	3	—	2	—	Járvány miatt nem volt megtekinthető 4 iskola Kis iskola nem volt elbírálni
2	5	2	3	—	—	
4	5	5	3	1	—	
3	3	3	3	1	—	
4	8	4	—	—	1	
18	24	17	9	4	1	

Szentkirályi Károly ref. lelkész, tan. biz. elnök.

TÁRGYMUTATÓ.

1. sz. A gyűlés megnyitása.
2. sz. A jelenlevők össze számláltatván, a gyűlés meg alakul.
3. sz. Esperesi időszaki jelentés.
4. sz. Esperes választása, megerősítése s az esperesi székfoglaló beszéd.
5. sz. Egyházkerületi képviselő választás.
6. sz. Időszaki tanács megalakittatik.
7. sz. Mihályfalvai körbe számvevő választatik.
8. sz. B.-diószegi körben számvevő választatik.
9. sz. Nyugdíj bizottsági tag választás.
10. sz. Országos nyugdíjintézeti pénzkezelő választás.
11. sz. Szentjobbi lelkész választás.
12. sz. B.-diószegi körbe dékán választás.
13. sz. Álmosdi tanítónő választás.
14. sz. B.-félegyházai tanítónő választás.
15. sz. Érköbölkuti tanítónő választás.
16. sz. B.-diószegi tanító választás.
17. sz. Szentjobbi tanító választás tudomásul vétetik s a megválasztottak bekebeleztetnek.
18. sz. Tanítónők és tanítók eskütétele.
19. sz. Vajdai egyház kérvénye ideiglenes tanító alkalmazása tárgyában.
20. sz. Számvevőszéki elnök jelentése s abból kifolyó határozatok.
21. sz. Egyházmegyei pénztár állásáról jelentés.
22. sz. Egyházmegyei lelkészi gyámintézet számadása.
23. sz. Egyházmegyei lelkészi gyámintézet alapszabály módosítása.
24. sz. Kólyi egyház jelentése a „Fodor“ alapról
25. sz. Éradonyi egyház jelentése s költségvetése a pótdóról.

26. sz. Nagyváradi ref. tanítónő képző intézet számadása.

27. sz. Lelkész egyesület jegyzőkönyvének tárgyai és pedig:

27. a., Tárgysorozat nyomtatás s esperesi hivatalhoz telefon bevezetés.

27/b., Alkalmi perselypénzek.

27/c., Közbirtokossági erdők.

27/d., Segéd és helyettes lelkészek alkalmazása.

27/e., Kálvineumi ünnepélyek.

27/f., Kálvineumra tett ajánlatok fizetése.

27/g., Kálvineum gyámoldai segélyezése.

27/h., O. R. L. E. alapszabályainak megerősítése.

27/i., Lelki gondozás, parochialis körök.

27/k., Egyházlátogatási jegyzőkönyv tervezete.

27/l., Lelkeszi nyugdíjintézet ügyrendje.

27/m., Egyházmegyei ügyrend módosítása.

28. sz. Tanügyi bizottság elnökének jelentése.

29. sz. Tanító egyesület jegyzőkönyve.

30. sz. Kántor-tanítók kérelme stólaemelésért.

31. sz. Molnár Antal bagaméri tanító kérvénye személyi pótlékért.

32. sz. Ujlétai egyh. iskolájának államosítása.

33. sz. A micskei egyház népiskolai tőke segély iránti kérvénye.

34. sz. A tóti egyház népiskolai tőke segély iránti kérvénye.

35. sz. A tóti egyház kölcsön felvétel iránti kérvénye.

36. sz. Szalacsi tanítói díjlevelek.

37. sz. Hegyközszentmiklósi tanítói díjlevelek.

38. sz. Érköbölkúti tanítói díjlevelek.

39. sz. Érkeserői egyház „Gábor Bálint“ hagyományáról szóló új szövegezésű alapító levele.

40. sz. Kólyi egyház alapító levele a „Fodor“ alapítványról.

41. sz. A piskolti egyház alapító levele.

42. sz. Albisi egyház 6 drb. adás-vételi szerződése.

43. sz. Albisi egyház 1 drb. régi adás-vételi szerz.

44. sz. Nagylétai egyház adás-vételi szerződése.

45. sz. Magyarkécsi egyház pótadó kivetése iránti kérvénye.

46. sz. Érolaszi egyh. rendkívüli pótadó kivetése s tanító személyes pótléka iránti kérvénye.

47. sz. Almosdi egyház kérvénye a tanítónak adandó személyes pótlék tárgyában.

48. sz. Szalacsi egyház szolgálmány ügye elleni fellebbezés.

49. sz. Szalacsi leánytanító kertváltsági ügye.

50. sz. Kecskeméti egyház segélyezése.

51. sz. Panyolai árvizkárosultak segélyezése.

52. sz. Közalapi hátrány kimutatás s abból folyó intézkedés.

53. sz. Esperes mellé intézményes kápláni állás szervezése iránti kérelem a kerülethez.

54. sz. Takács József széplaki lelkész kérvénye az adócsökkentési segély előleges kiutalása tárgyában, pártolólág felterjesztetik.

55. sz. Egyházmegyei tisztikar lemondása elfogadtatik s a választás elrendeltetik.

56. sz. Jegyzőkönyv hitelesítésére bizottság választatik.
Melléklet a 28 számhoz :
Népiskolai statisztika.

Kiadta: **Fazekas Imre** m. k.
egyh. m. e. főjegyző.

